

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ
«ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО: ПРАВО, ІННОВАЦІЇ, БІЗНЕС»**

29 листопада 2022 року

**Дніпро
2022**

*Ухвалено до друку Науково-методичною радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»
(протокол № 4 від 22.12.2022 р.)*

Матеріали круглого столу «Інформаційне суспільство: право, інновації, бізнес» (29 листопада 2022 року, Вищий навчальний приватний заклад «Дніпровський гуманітарний університет»): збірник тез. Дніпро: ВВПЗ «ДГУ», 2022. 85 с.

(в авторській редакції)

Вміщено матеріали круглого столу, в якому взяли участь професорсько-викладацький склад закладів вищої освіти, магістри, здобувачі вищої освіти України. Тематика статей охоплює актуальні питання щодо впровадження інформаційних технологій у різні сфери діяльності українського суспільства.

Матеріали круглого столу можуть бути використані у практичній діяльності фахівців різних видів діяльності та у навчальному і виховному процесах закладів освіти.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Лежнєва Тетяна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент, проректор Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

Крашеніннікова Тетяна Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

Бердо Рімма Сергіївна – старший викладач кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

Мірошник Андрій Дмитрович – провідний фахівець відділу організації наукової роботи, міжнародних зв'язків та академічної мобільності Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет»

(Вищий навчальний приватний заклад «Дніпровський гуманітарний університет»)

©Автори, 2022

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
Бердо Р. С. Е-країна – українська держава у смартфоні	5
Bilotserkovets M. Students' media literacy formation as a countermeasure to mass media manipulations	8
Дорошенко М. Є. Легітимні колективні рішення: поняття і спосіб ухвалення ...	11
Зав'ялов Д. І. Мовні особливості у просторах Інтернету	15
Кашина Г. Формування цифрової компетентності у майбутніх фахівців туристичної галузі	18
Колесник А. Мотивація персоналу як основа інноваційного менеджменту	22
Kostyuchenko Yu. Information war in Ukraine	25
Kravchuk T. Media literacy in war conditions	28
Крайнік О. М. Вплив сучасних технологій на менеджмент організацій в ринкових умовах	31
Крашеніннікова Т. В. Використання інтернет-ресурсів у навчальному процесі (лінгвістичний аспект)	35
Мосціпан В. В. Розвиток інформаційного суспільства як пріоритет перспективного розвитку держави	39
Негодченко О. П. Культурні традиції світу та їх відображення в інтернет просторах	42
Некрасова О. О. Інформаційно-комунікаційні технології в антикризовому управлінні	43
Неліпович Д. О. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства: сутність та особливості	46
Педорич А. Ю. Роль дисципліни «Інформатика» у становленні особистості здобувача освіти спеціальності «Психологія»	50
Педченко Є. Ю. Інформація як категорія інформаційного права	52
Petiova O. Homo economicus and modern challenges of society	56
Підвисоцька Г. В. Usage of information and communication technologies in foreign language teaching	57
Сергієнко Т. І. Інформаційна війна як комунікативна технологія впливу на масову свідомість	60
Скок О. С. Розвиток інформаційного суспільства як один із чинників криміналізації протиправної поведінки	63
Соловйова І. Ю. Інформатизація, медіаграмотність в умовах війни та вплив інформаційного поля	65
Хорешко Н. В. Зміни психологічного стану людини через інформаційний вплив засобів масової інформації	68
Четвертак М. В. The phenomenon of modern information war	71
Chukhlib A. The influence of information propaganda on society during the war	76
Шелест Л. Ю. Вплив медіаграмотності на суспільство в умовах війни	78
Шпілєвая К. О. Медіаграмотність в умовах війни	80
Юрчак М. О. Сутність конкуренції на прикладі світових лідерів APPLE та SAMSUNG	83

ПЕРЕДМОВА

Шановні учасники круглого столу!

Інформація – одна з головних цінностей в сучасному світі. Її кількість щодня зростає. Від її інтерпретації інколи залежить геополітична карта світу.

Цього року Україна подала офіційну заявку на вступ до Євросоюзу, тому розвиток інформаційної компетентності та медіа грамотності української молоді є першочерговою задачею. Стрімкий процес діджиталізації майже всіх сфер соціального життя є тому підтвердженням. Засобами інформаційних технологій реалізується безпека документів та сайтів, відбувається активне просування бізнес-служб та послуг. Для формування та реалізації державної політики у сфері цифровізації та розвитку цифрових навичок громадян в Україні в 2019 році створено Міністерство цифрової трансформації України, що є підтвердженням впевненого розвитку країни у цій сфері.

Мета заходу – сприяти розвитку мережі української молоді для комунікації, обміну досвідом, співпраці та впровадження спільних ініціатив в зв'язку з розбудовою цифрового майбутнього нашої країни.

Захід приурочено до Всесвітнього дня інформації, який відзначається щорічно з 1994 року за ініціативи Міжнародної академії інформатизації, що має генеральний консультативний статус в Економічній та Соціальній раді ООН.

Кафедра міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін вдячна всім учасникам за підтримку круглого столу «Інформаційне суспільство: право, інновації, бізнес».

Е-КРАЇНА – УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА У СМАРТФОНІ

Бердо Рімма Сергіївна,
*старша викладачка кафедри міжкультурної комунікації та
соціально-гуманітарних дисциплін
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»*

Інтернет-технології є ключовим інструментом для створення електронної держави, яка базується на ефективному використанні інформаційних технологій для забезпечення ефективного управління державою та надання державних послуг громадянам та бізнесу. Вони дозволяють створювати інформаційні системи, які дозволяють забезпечувати електронне управління, електронну демократію та надання електронних державних послуг. Це дозволяє зменшити бюрократію та покращити якість державних послуг, що, в свою чергу, збільшує задоволення громадян від роботи держави.

Концепція E-government як один із напрямків розвитку держави з'явилася ще у 2010 році, коли Кабінет Міністрів схвалив розпорядження «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні». Активна робота у сфері почалася лише з 2017 року [1].

За 2016 – 2018 роки Міністерство економічного розвитку разом із Державним агентством з питань електронного урядування перевели в онлайн понад 120 послуг для громадян та бізнесу. 18 вересня 2019 р. Кабінет Міністрів України затвердив постанову щодо діяльності Міністерства цифрової трансформації, яка також регламентує його повноваження та сфери компетенції [2].

Розвиток електронних сервісів для громадян передбачає створення електронних версій різних документів таких, як: паспорт, водійські права, довідки тощо, які можна буде отримати онлайн. Також громадяни зможуть отримувати інформацію про різні громадські послуги, наприклад, про вакцинацію, освіту, медичні послуги тощо.

Для бізнесу електронні сервіси є невід'ємною складовою зменшення бюрократії та покращення бізнес-клімату. Бізнес зможе здійснювати різні операції

та подавати звіти онлайн, такі як податкові декларації, заявки на реєстрацію підприємства, заявки на отримання дозволів та ліцензій тощо. Також бізнес зможе отримувати різну інформацію про стан ринку та можливості для розвитку своєї діяльності.

Забезпечення кібербезпеки та захист особистої інформації користувачів є ключовою складовою розвитку електронної держави. Захист інформації в Інтернеті є важливим завданням, оскільки від цього залежить успіх інформаційних технологій та електронної взаємодії між людьми та державою.

Основною проблемою є збільшення кількості кіберзлочинів, які стаються в Інтернеті. Такі кібератаки можуть бути спрямовані на різні об'єкти – від державних інституцій до приватних осіб. Завдання держави полягає в забезпеченні кібербезпеки та захисту від кіберзагроз.

Одним із основних методів захисту є шифрування даних. За допомогою криптографічних алгоритмів можна захистити важливі дані та забезпечити конфіденційність пересилання інформації в Інтернеті. Також важливим є захист мереж від злому та вірусів, захист персональних даних громадян та бізнесу.

Із метою забезпечення кібербезпеки та захисту особистої інформації користувачів, держава може розробляти та впроваджувати законодавчі акти, які регулюють використання та збереження інформації в Інтернеті. Також можуть створюватися спеціальні органи, які будуть відповідати за кібербезпеку та захист від кіберзагроз.

Технології, такі як штучний інтелект, аналіз даних, блокчейн, хмарні технології та інші, можуть використовуватися для збільшення ефективності та прозорості управління державою.

За допомогою сучасних технологій можна впроваджувати електронні сервіси, які дозволяють громадянам та бізнесу швидко та зручно взаємодіяти з державними інституціями, отримувати послуги та інформацію. Такі сервіси можуть бути доступні 24/7, що дозволить скоротити час очікування та зменшити витрати на обслуговування громадян.

Також сучасні технології можуть використовуватися для аналізу даних та прийняття рішень. За допомогою аналізу даних можна виявляти проблеми та потенційні ризики, а також знаходити шляхи для підвищення ефективності управління державою. Блокчейн технологія може використовуватися для забезпечення безпеки та прозорості управління державними фінансами та іншими важливими процесами.

Хмарні технології можуть допомогти державним інституціям зберігати та обробляти великі обсяги даних, що дозволить підвищити швидкість та ефективність управління. Штучний інтелект може використовуватися для автоматизації процесів та зменшення людського фактору.

Крім цього, електронні технології дозволяють створювати онлайн-платформи для обговорення законопроектів, звернень та скарг громадян. Це дозволяє забезпечити більш ефективну взаємодію між державними органами та громадськістю, збільшити інтерактивність та доступність процесу прийняття рішень.

Окрім цього, електронні технології можуть забезпечити доступ до інформації про роботу державних органів та можуть бути використані для створення онлайн-платформ для петицій, звернень та скарг громадян. Це сприятиме забезпеченню більшої відкритості та прозорості діяльності державних органів та забезпеченню зворотного зв'язку.

Таким чином, Е-Країна – це концепція, яка описує ідею створення повноцінної держави віртуальної реальності, доступної зі смартфона. Це може включати в себе всі аспекти державного управління, такі як: законодавство, адміністративні послуги, економічний розвиток, освіту та культуру. Однак, викликом для е-держави може стати низький рівень технологічної грамотності серед населення, а також проблема кібербезпеки. Успіх е-держави залежить від того, наскільки добре вона зможе залучити і навчити своїх користувачів безпечному використанню технологій.

Список використаних джерел

1. Питання Міністерства цифрової трансформації : Постанова Каб. Міністрів України від 18.09.2019 р. № № 856. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п#Text>.

2. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.09.2011 р. № № 1014-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1014-2011-р#Text>.

STUDENTS' MEDIA LITERACY FORMATION AS A COUNTERMEASURE TO MASS MEDIA MANIPULATIONS

Bilotserkovets Marina,

*PhD in Pedagogy, Associate Professor,
Foreign Languages Department,
Sumy National Agrarian University*

Abundance of information, aside of opening up opportunities, poses new challenges for people, who frequently fail to operate and process it effectively. In particular, some information can be harmful, so it is necessary to be able to adequately respond to such challenges. Informational dangers have turned into one of the most dangerous types of threats, which affects the increasing importance of information security [2, p. 160].

Information security is defined as the protection of information and information infrastructure, the protection from negative information of the mass media audience and users of computer games, countering the manipulation of public consciousness by the mass media and Internet resources and Internet communities, the protection of Internet users from systematic communication risks, the fight against cybercrime and other destructive actions in cyberspace, countering information wars. To block negative information is not enough, as it may provoke the Streisand effect, when due to the ban, the content becomes interesting to many users, and, as a result, spreads even more [2, p. 160].

In order to achieve truly permanent success, it is necessary to develop the ability of people to handle information without allowing it to become harmful content, to become media literate citizens.

Media literacy is a practical skill, a lifestyle feature. A media literate person is able to identify information that has a destructive effect on the human psyche and (or) public consciousness, or information, whose distribution violates the rights or legitimate interests of users. A media literate person, if he/she comes across doubtful information, tries to verify it. This is a person who does not just follow the flow of information, but critically perceives this flow [1].

The importance of media literacy was recognized by the European Parliament in 2008 (Media literacy in a digital world European Parliament resolution, of the 16th December 2008). Media literacy was identified as an essential key qualification in the information and communication society. It is indicated that the lack of information is as dangerous as its excess, as an uninformed user may choke on information that is undifferentiated in terms of its relevance. In general, it is noted that a high level of media literacy enables people's acting as active citizens and enhancing their awareness of both rights and duties. It promotes political maturity of citizens and underpins a democratic society, gives them a deeper insight into the principles and values of ethical demeanour [3].

The project «Major EU practices on media literacy for boosting students' critical thinking in the frame of the target language learning» was initiated in Sumy National Agrarian University (SNAU) in the context of Jean Monnet Program. It was designed to foster the awareness of young people in the field of media literacy under negative war impact, create a responsible and safe media space, involve higher educational institutions of Ukraine in the European discourse on media literacy.

Young people are trained to distinguish between information and propaganda. They need to comprehend that «informing» means «telling facts, clarifying», but it does not mean «provide ready solutions». Propaganda informs, clarifies, convinces, but also compromises, manipulates. Information, contained in messages, knowledge, education, description of events, communication should be objective. The means of propaganda is appeal, influence, agitation, advertisement, suggestion, assessment [4]. Students of the course form their knowledge on media activities and critical thinking, analyse information, protect themselves against manipulation that may come from the media

and information space in personal, public and professional spheres; develop empathy and resistance to cyberbullying; think critically and overcome stereotypes and other barriers in intercultural communication.

A series of trainings are meant to highlight the issues of Information and mass media; Information about influence; Conscious media consumption; News selection process; Manipulation in the media; Propaganda; Fake as one of the mechanisms of information manipulation; Fakes and tools of manipulation and how to deal with them; Hate Speech and dehumanization.

The implementation of the project ensures an appropriate level of teaching at SNAU and university colleges, promotes the development of critical thinking of students. Students permanently question what they learn and pay special attention to critiques of sources, including assessing their reliability, searching for sources, and finding information from a variety of resources. It envisages the creation of an online portal that will inform the target audience on a daily basis and set the task for society to find out what media literacy is, what a socially responsible media business means, that creates opportunities for the younger generation to perceive critically media content.

References

1. Bilotserkovets, M., Fomenko, T., Gubina, O., Klochkova, T., Lytvynko, O., Boichenko, M., & Lazareva, O. (2021). Fostering Media Literacy Skills in the EFL Virtual Classroom: A Case Study in the COVID-19 Lockdown Period. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 20(2), 251-269. <https://doi.org/10.26803/ijlter.20.2.14>
2. Kuh O. M., Kuh A. M. (2021). Methods of information culture in the formation of critical thinking in fighting negative content on the internet network. *Collection of scientific works of Ivan Ohienko Kamianets-Podil National University. Pedagogical series*, No. 27, pp.160-164. <https://doi.org/10.32626/2307-4507.2021-27.160-164>
3. <https://www.nrada.gov.ua/mediagramotnist-ditej-zvit-ofcom-za-2017-rik-pro-vykorystannya-ta-stavlennya-media/>
4. <https://izbirkom.org.ua/news/medialiteracy/2018/mediagramotnist-iaak-suchasna-potreba-informatsiinogo-suspilstva/>

ЛЕГІТИМНІ КОЛЕКТИВНІ РІШЕННЯ: ПОНЯТТЯ І СПОСІБ УХВАЛЕННЯ

Дорошенко Максим Євгенович
здобувач освіти 1 курсу спеціальність 081 «Право»
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»

Науковий керівник: Бердо Рімма Сергіївна,
старша викладачка кафедри міжкультурної комунікації та
соціально-гуманітарних дисциплін ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний
університет»

Постановка проблеми полягає в побудуванні інститутів колективно-легітимних рішень, аналіз шляху до побудови інститутів на окремому прикладі. Розглянемо терміни «суспільний ресурс», «дилема в'язня», «легітимність», «свій суд».

Суспільний ресурс – це матеріальний та скінченний ресурс, який знаходиться в спільній власності, не може ефективно бути поділений серед власників, але користуються ним окремо один від одного.

Дилема в'язня – гра, в якій кожен гравець (в'язень) приймає рішення окремо від інших гравців та через обмеження в спілкуванні, доступу до інформації, дій інших учасників зазвичай обирає хибну стратегію для групи та переможну для себе.

Свій суд – це суд, який не відноситься до судової гілки влади та є внутрішньо спільнотним утворення як механізм вирішення їх конфліктів.

Легітимність – у спрощеному сприйнятті означає підтримку, позитивне ставлення, довіру або визнання авторитету.

Для побудови інститутів колективно-легітимних рішень та для ефективного керування суспільним ресурсом, потрібно здолати проблему «Постачання», «Легітимності», «Відкритого суспільного ресурсу», «Моніторингу та покарання», «Автономності».

Проблема «Постачання» полягає в самій проблемі скінченності ресурсу та підході до використання та планування, якщо уникнути розроблення плану

використання ресурсу кожною людиною та широкого горизонту планування, через «квоти», то ми отримаємо неконтрольоване вичерпання ресурсу і, як наслідок, зникнення ресурсу, як такого.

Зазвичай, кожен власник ресурсу вже знаходить у дилемі в'язня. Де, без наявності майданчика для комунікації між власниками суспільного ресурсу, вони радше виберуть «хибну стратегію для групи», бо будуть не впевнені в своїх колегах. Для вирішення цієї проблеми потрібна ініціативна людина, яка почне спілкування з іншими власниками або самоорганізація власників. Потім, після «першої» розмови, потрібно зробити регулярний майданчик, на якому можна буде вирішувати колективні питання з управління ресурсу.

Проблема «Легітимності» – це відсутність підтримки рішень або правил в спільноті. Ті правила або рішення, які не враховують потреби, їх інтереси, місцевість, умови тощо можуть бути сприйняті учасниками, як несправедливі та втратити свою легітимність. Прийняття рішень/правил потрібно проводити з урахування досвіду, місцевості, умов і інших факторів, проте найголовніше вони повинні надавати рівні права учасникам та гнучкі для всіх умов, тоді радше за все вони будуть згодні з ними.

Проблемою «Відкритого суспільного ресурсу» є сторонні гравці, які не є спільнотою та можуть не дотримуватися встановлених правил та приводити до неконтрольованого використання та як результат розпаду системи. У відкритій системі будь-яка людина зможе використовувати ресурс стільки, скільки її треба не враховуючи «квоту» та отримуючи, таким чином, привілеї серед інших власників, які притримувалися правил.

На вашому суспільному ресурсу повинні стояти обмеження по допуску до нього, так званий «закритий суспільний ресурс». Закритий суспільний ресурс не передбачає не допуску людей до спільноти, а вводить правила, за якими тільки її члени можуть користуватися ресурсом та вирішувати його долю і, як наслідок, слідувати тим нормам які діють в ній.

Проблема «Моніторингу та покарання» – проблема пов’язана з тим, що є дві крайності державний контроль за моніторингом правопорушень, де держава наймає багато наглядачів із зовнішнього кола та відправляє їх на «поля».

Державний підхід не ефективний через великі витрати бюджету та можливість слідкувати за всіма мешканцями 24/7. У підході також стає проблемою частина «зовнішнє коло» тобто тих хто не володіє інформацією для роботи на «полях» та відсутність гнучкості в критичних ситуаціях. Та приватні фірми, власники, які в ідеалі будуть дбати про свій ресурс та наглядати, як він використовується, але якщо ми поділимо спільний ресурс на багато малих шматків, то у кожного буде свій наглядач і дуже мала ділянка землі, що призводить до дуже не ефективного використання.

Вихід із цієї дилеми – це моніторинг в спільноті силами спільноти, тобто, кожний окрема людина і судді і поліцейський який виконує свої дії на «полі» та поглядає на сусіда, щоб він не порушував, а якщо порушить, то разом зі всіма вирішує як його покарати, або вибирають із учасників спільноти людей, яким довіряють.

Перейдемо далі, до 2 частини цієї проблеми – це покарання, точніше система градації покарань. Якщо людина отримує одне й теж покарання за маленький злочин і великий, то з’являється спокуса отримати найбільше вигоди з цієї сталої системи. Але ця проблема легко вирішуються вводом градаційної системи покарань, тобто ми караємо маленькі злочини більш помірними покараннями, а більш серйозні більш жорсткими. Покарання виконують радше систему сигналів, які промовляють «Ми знаємо, не намагайся порушувати правила».

Автономність – проблема автономності полягає в не ефективному або не існуючому порядку вирішити конфлікт в спільноті, тобто не має майданчика чи механізму де члени спільноти зможуть це зробити.

Потрібно надати спільноті механізм або майданчик куди вони могли б звернутися, щоб вирішити конфлікт, який у них може виникнути в продовж життя

в спільноті. Зазвичай це «свій суд» який немає ніякого державного регулювання, але авторитетом і правилами спільноти допомагає вирішити питання.

Розглянувши всі проблеми та шляхи їх вирішення, можна змоделювати колективно-легітимні інституції та спробувати керувати суспільством (приклад із суспільним ресурсом «лімітний інтернет»). Першочергове, що треба зробити, це провести ініціативу та поспілкуватися з всіма власниками ресурсу. Потім підготувати майданчик та спільно визначити правила, вклад кожного з учасників, користь від співпраці та визначити наш горизонт планування. Потім урахувавши всі пропозиції скласти правила та зазначити горизонт і колективно-легітимно ухвалити рішення. Так, як інтернет у нас домашній ми повинні встановити пароль на нього та видати його всім членам спільноти. Ті, хто забажають приєднатися повинні переглянути правила, підписати договір про нашу спільну співпрацю та вносити гроші для оплати послуг інтернету. Моніторинг у нас буде через те, що ми виберемо на 1 рік людину, яка буде перевіряти, хто скільки витратив і карати за перевищення норми. Покарання будемо визначати за градацією 100 мб – 5%, з 1200 мб – 25% за кожні 100 мб. У нас буде нічний трибунал, який буде вирішувати конфлікти між учасниками та переглядати покарання.

Список використаних джерел

1. Еліно́р Остро́м «Керування спільним та еволюція інститутів колективної дії». URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwidiPGlrfb6AhWIy4sKHV46DisQFnoECAwQAQ&url=https%3A%2F%2Fnashformat.ua%2Fproducts%2Fkeruvannya-spilnym.-evolyutsiya-instytutsij-kolektyvnoi-dii-519047&usg=AOvVaw0N7U5gX6cwBeRGMM2N_cU- (дата звернення 23.10.2022)
2. #9 Ділимо море в домашніх умовах. Еліно́р Остро́м «Керування спільним» URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N-UIEQsfepM> (дата звернення 23.10.2022).

МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ У ПРОСТОРАХ ІНТЕРНЕТУ

Зав'ялов Дмитро Ігорович,

*студент 1 курсу магістратури спеціальності Психологія,
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»*

Науковий керівник: Крашеніннікова Тетяна Валеріївна,

*кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри міжкультурної
комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін,
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»*

Сьогодні людство все частіше зустрічає нову особистість – особистість, яка живе завдяки інтернет-спілкуванню. Відповідно, відбувається не тільки трансформація свідомості, а й організація нового способу мислення. Не можна заперечувати, що сучасний інформаційний простір має значний вплив на мовну ситуацію, яка формується у віртуальному світі під назвою Інтернет.

Інтернет – це особливе середовище спілкування, місце реалізації мови, яка не мала аналогів у минулому. Причинами використання Інтернету як засобу спілкування можуть бути: недостатня задоволеність можливістю «спілкуватися» в реальних контактах; реалізація якостей особистості або виконання ролей, неможливих у реальному житті; анонімність (дозволяє вільно висловлювати думки); відсутність єдності простору і часу, що дозволяє одночасно спілкуватися з людьми з різних часових поясів.

Поява Інтернету в 1960-х роках як каналу зв'язку, а в ХХІ ст. як засіб масової комунікації призвело до появи не тільки глобального інформаційного простору, а й особливих віртуальних світів, мережевих спільнот, мережевої культури та мови. Сьогодні можна впевнено говорити про появу нового стилю – стилю Інтернет-спілкування. Цей специфічний функціональний тип мови – мова електронних засобів спілкування – почав привертати увагу філологів наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Так, А. Атабекова досліджує особливості мовного подання інформації на сайтах, О. Жиліна та М. Романов вивчає закономірності формування та функціонування лексики у сфері комп'ютерних технологій загалом, а також специфіку її використання в реальних ситуаціях спілкування,

Р. Газізов у своїх працях займається проблемою норм мовленнєвого етикету в віртуальне спілкування. Усі науковці усвідомлюють, що деякі тенденції, які простежуються на графічному, лексичному та синтаксичному рівнях контекстів «віртуального світу», ще чекають своїх дослідників.

Аналізуючи приклади, взяті з так званого «жаргону комп'ютерних мереж», можна коротко охарактеризувати особливості мови Інтернет-спілкування.

1. Оскільки подана інформація є максимально короткою, вона подана без розділових знаків і без розрізнення великих і малих літер.

2. Спостерігається вживання калькованих російських слів (до побачення, поздравляю), що характеризується елементарним незнанням або небажанням правильно писати слова (вибачте, будь-ласка). Лінгвісти навіть стверджують, що принцип «пишу так, як чую» стає нормою спілкування в Інтернеті. Однак М. Кронгауз вважає, що мода на цю специфічну мову скоро мине і такі слова перетворяться на тривіальні мовленнєві фрази, втрачаючи свою актуальність і привабливість. Вони залишаться лише спогадом про мовні ігри раннього періоду розвитку Інтернету.

3. Традиційними є скорочення англійських виразів.

4. «Емодзі» (смайлики) – це спеціальні символи, які ви можете використовувати, щоб висловити свої почуття під час написання або відповіді на листи (просто поверніть голову на 90 градусів вліво, щоб дізнатися, що саме означає цей «смайлик»). Ось найбільш вживані: :-) – я посміхаюся; ;-) – посміхаюся і підморгую (до змісту листа слід ставитися як до жарту); 8-) – чи я посміхаюся в окулярах чи з широко відкритими очима (здивування); ;-* – цей «смайлик» означає поцілунок; :-(– збентежений, сумний, засмучений (повідомлення несе дуже неприємне повідомлення); -\ – людина, яка пише, дуже розчарована; 8-O – людина чимось дуже здивована або їй повідомили зовсім несподіване повідомлення (круглий очі та рот широко відкриті); :-p – показую язик, іронію, жарт; ~-) – з очей течуть сльози тощо. Найцікавіше те, що «смайли» розташовують не на початку листа (як слід було б вважати), а в кінці, коли тон листа продиктований текстом і правильно зрозумілий. Доходить до того, що деякі

відвідувачі чату взагалі перестають сприймати текст без супровідних «емотиконів», які вказують на напрямок емоційних поворотів.

4. На синтаксичному рівні вживаються односкладні речення (Я сиджу за комп'ютером), еліптичні (Я буду завтра).

5. У словах, словосполученнях або реченнях окремі букви або буквосполучення виділяються великими літерами, що свідчить про підвищену емоційність.

В Інтернеті не відбуваються процеси стихійної українізації неформального мовлення, соціокультурний простір української мови в Інтернеті не розширюється, оскільки наслідує іншомовні зразки, калькуючи або навіть варваризуючи їх. Основні тенденції в розвитку/деградації мови спілкування у світовій мережі: транслітерація, калькування, переосмислення англійських позначень, нейтральні слова-терміни обіграно з використанням обценної та згрубілої лексики (гра на фонетичному рівні із табуованою та ненормативною лексикою), тенденція до варваризації мови, застосування кириличної латиниці, економія мовних засобів, гіпертрофована помилковість, мімікрія.

Підсумовуючи, зазначимо, що комп'ютерна мова – це реакція соціуму на інформаційні вимоги. Комунікація у віртуальній мережі протікає у формі символічної мови, що зовсім не характерне для живого природного мовлення. Хоч як би ми називали мову спілкування в Інтернеті, хоч які б принципи лежали в її основі, але все одно мова лишатиметься «нервовою системою культури». Будь-які порушення мовного коду спричинятимуть порушення генетичного коду.

Список використаних джерел

1. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування / Я. Радевич-Винницький. Львів : Вид-во «Сполом», 2001. С. 3–39.

2. Сербенська О. А. Культура усного мовлення. Практикум : Навчальний посібник / О. А. Сербенська. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 216 с.

3. Стрельбіцька Л. Інтернет як полігон розвитку природної мови / Л. Стрельбіцька // *Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка»*. 2005. № 538: Проблеми української термінології. С. 33–38.

4. Українська мова : Енциклопедія / [редкол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін.]. 2-ге вид., випр. і доповн. Київ: Вид-во «Українська енциклопедія», 2004. 824 с.

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Кашина Ганна Сергіївна,
*доктор педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри спеціальних туристичних дисциплін
Академії праці, соціальних відносин і туризму*

Перманентні економічні процеси, кризові та інтеграційні трансформації національної економіки зумовлюють контекст розвитку туристичної системи України і визначають необхідність врахування трендів інформаційного простору та спрямування стратегій розвитку суб'єктів туристичної діяльності до глобального середовища.

У сучасній туристській галузі посилюється попит на кваліфікованих фахівців, які мають вміння та навички роботи в цифровому середовищі, тому одним із рекомендованих підходів до якісної підготовки бакалаврів у галузі туризму та гостинності є її комп'ютеризація.

Інформаційні системи, не будучи по суті основними складовими професійної підготовки майбутніх фахівців туристській галузі, проте досить глибоко проникають у сутність сучасної туристської освіти. Це викликано, передусім, об'єктивними змінами у особливостях праці у сфері туризму. Так, у промислово розвинених європейських країнах впровадження інформаційних технологій у діяльність туристських та готельних підприємств поступово призводить до трансформації їх організаційно-управлінської системи. Співробітники підприємства, перебуваючи у процесі виконання тих чи інших функцій, сьогодні, як правило, здійснюють більшість комунікаційних процесів шляхом обміну електронною інформацією і насамперед це стосується інформації, що має економічну спрямованість.

Цифрові технології відіграють всезростаючу роль для виробництва, просування і реалізації туристських продуктів та визначили необхідність широкого застосування цифровізації у туристичній галузі як якісно нової концепції. Суб'єкти туристського бізнесу недостатньо активно звертаються до

засобів цифрових технологій з метою зниження рівня ризиків управління і ведення такого бізнесу: практично не реалізують необхідні для успішного розвитку функції цифрових технологій, як моніторинг факторів зовнішнього середовища, у тому числі вивчення потреб споживачів, дистрибуція послуг, дослідження кон'юнктури ринку, не використовують переваги цифрових технологій (штучний інтелект, віртуальні пропозиції, автономна доставка, блокчейн, криптовалюта, нейроінтерфейси, мобільні додатки тощо), використання яких дозволить вирішити стратегічні маркетингові та управлінські завдання суб'єктів туристського бізнесу, консолідувати зусилля суб'єктів туристичної діяльності для забезпечення стійкого економічного зростання, адаптації до турбулентних умов ведення бізнесу та формування конкурентних переваг як на закордонному, так і внутрішньому ринку послуг.

Теоретичні та прикладні засади впровадження цифрових технологій в туристському бізнесі характеризуються багатовекторністю, суттєвими протиріччями та потребують формування концепції, адаптації її основних положень у систему важелів та інструментів цифрового управління у туризмі.

Цифрова трансформація є однією з ключових проблем, що стоять перед сучасною галуззю туризму. Потреба використовувати цифрові технології для розробки та впровадження нових управлінських моделей змушує підприємства туристичної галуззі переоцінити наявні можливості, їх структури та культуру, щоб визначити, які технології є актуальними та як вони будуть запроваджені в організаційних процесах та пропозиціях.

Швидкість, з якою цифрові технології породжують нові продукти та послуги, відповідає лише їх здатності розширювати охоплення та діапазон соціальних взаємодій через цифрові інфраструктури та платформи. Підприємства туристичної галуззі відчують потребу не тільки у зміні існуючих управлінських моделей, але й розробленні та впровадженні нових різних цифрових маркетингових моделей для задоволення мінливих потреб клієнтів, які вимагають як гнучкості, так і персоналізації туристських продуктів і послуг.

Такий процес передбачає:

- часткову відмову від традиційних практик, у яких працівники підприємств туристичної галуззі та клієнти звикли взаємодіяти, та перехід до принципово нових моделей;

- переоцінку наявних професійних навичок і здібностей працівників та керівників підприємств туристичної галуззі в контексті цифровізації та способів їх поєднання, що дає можливість враховувати міждисциплінарний характер інноваційних освітніх продуктів і послуг;

- врахування можливостей нових технологій у створенні абсолютно нових ціннісних пропозицій та моделей, які принципово змінюють підходи до ведення туристського бізнесу.

Залежно від того, як більшість інформації оцифровується, а цифрові пристрої прискорюють поширення та потужність її обробки, відкривається поле для освітніх інновацій, на якому поєднуються фізичні та цифрові компоненти. Незважаючи на те, що більшість технічних бар'єрів зникла, а цифрова трансформація освіти розширюється з новими можливостями, проте застосування технологій в освітньому процесі автоматично не приносить додаткової зручності в освітньому процесі чи цінності освітньому продукту, якщо не переглянуто контекст, у якому вони впроваджуються, та як отримати практичні результати від їх впровадження.

Цифровізація у мережі Інтернет підприємств туристського бізнесу необхідно розглядати у двох вимірах:

– для нематеріальних продуктів чи послуг, що виробляються без фізичного входу матеріалів і виробництва як такого, постачаються через мережу; у мережі; підтримка яких відбувається за допомогою мережі. В цьому випадку цифровий туризм буде повноцінною теорією та організацією діяльності, виступаючи окремим і сукупним комплексом туристичних послуг в даному середовищі.

– для матеріальних продуктів, а також послуг, що надаються не у віртуальному світі, цифровізація туристських послуг, в першу чергу, буде видом комунікацій, навіть якщо виступатиме єдиним каналом та передбачатиме комплекс заходів із власною методологією організації.

Одним із найбільш перспективних інструментів для підприємств туристського бізнесу є хостингові та «хмарні» технології. Дані новації дозволяють економити фінанси за рахунок скорочення капітальних інвестицій. Це особливо актуально в наш час, оскільки в останні роки все більше вітчизняних підприємств намагаються мінімізувати інвестиції в розвиток своєї інфраструктури. І хоча «хмарні» технології поки що використовують лише 25% менеджерів вітчизняних підприємств, проте багато з них планують перейти на цю технологію або вивчають її переваги.

Зберігання інформації на віддалених серверах або в «хмарі» – одна з основних світових тенденцій в ІТ-галузі, вона дозволяє, з одного боку, надійно зберігати і ефективно управляти корпоративними даними. З іншого – швидко збільшити обсяг сховища інформації за необхідністю. Метою цифрової трансформації організаційних механізмів управління підприємства із застосуванням цифрових технологій є втілення успішної довгострокової бізнес стратегії підприємства туристського бізнесу на інноваційних засадах, що передбачає активізацію інноваційного розвитку та перехід звичних робочих процесів на якісно новий рівень.

Таким чином, означені напрями цифровізації туристських підприємств визначають освітню стратегію у підготовці майбутніх фахівців туристичної галузі, що ґрунтується на застосуванні цифрових інструментів у професійній діяльності.

У результаті впровадження вищеназваних систем у процес підготовки бакалаврів у галузі туризму можна говорити про формування у студентів наступних професійних якостей та умінь:

- вибір найефективнішого шляху стратегічного розвитку туристських підприємств із використанням спеціалізованих комп'ютерних програм;
- проведення комплексної економічної оцінки діяльності туристських підприємств;
- планування та прогнозування економічної ефективності діяльності туристських підприємств;

- володіння методиками оцінки підприємницьких та фінансових ризиків та управління ними;
- використання сучасних принципів організації та методів управління фінансами туристичних підприємств для регулювання соціально-економічних об'єктів, процесів та явищ в умовах ринкової економіки;
- використання сучасних інформаційних методик оцінки інвестиційних проєктів;
- використання сучасного програмного забезпечення для розробки та реалізації фінансово-управлінських рішень та оцінки їх ефективності тощо.

Список використаних джерел

1. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 24 – Сфера обслуговування, спеціальність 242 – Туризм. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-Turizm-bakalavr.21.01.22.pdf>.
2. Kashyna, H., Lebedeva, V., & Kashtalian, M. (2017). Simulation Teaching Technology In Modern Educational System Reformation. Науково-практичний журнал «Наука і освіта» (№ 26(6).), pp. 57-62. Ukraine.
3. Kudenko O., Makhortov Yu., Tiukhtii M., Kashina G., Ablova O. Assessment of target segments of enterprises in the regional market in terms of attractiveness. International journal of scientific & technology research, ISSN 2277-8616, Volume 9, Issue 03, 2020, pp.3275-3280.

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Колесник Анна Денисівна,

магістр Національний Університет «Запорізька Політехніка»

Науковий керівник: Крайнік Олена Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент,

Національний Університет «Запорізька Політехніка»

Новим етапом реформування економіки України є системна модернізація та розвиток інновацій, що передбачає поширення постіндустріальних технологій, активне створення інноваційно-інтегрованих структур та зростання тенденцій інтелектуалізації праці. Це, обумовлює необхідність пошуку дійсно прийнятних,

альтернативних методів мотивації персоналу, зміну форм залучення співробітників, формування сприятливих умов для створення високоінтелектуального науково-виробничого середовища. Дані задачі викликають необхідність пошуку нових підходів до створення високоефективної системи управління трудовою мотивацією персоналу.

Провідну роль у перетворенні інтелектуальних людських ресурсів у процесі створення інтелектуальних активів відіграє талант і творча активність. Талановитий працівник з високим рівнем освіти та великим досвідом, який володіє значним творчим потенціалом, без прояву творчої активності не може вплинути на кількість і якість створюваних інтелектуальних активів.

Великий стимулюючий вплив на творчу діяльність здійснює оточуюче виробниче середовище, що створює для працівників необхідні умови праці. Серед них важливими є: організація та обслуговування робочих місць, умови праці, організаційна культура фірми, підтримка з боку керівництва, неформальні комунікації в робочий час.

Інновації – це все, що робиться по-новому, по-іншому: нові продукти, процеси, підхід до ринків, підхід до співробітників. Важливо розуміти, що інновації створюють саме люди, ніяке обладнання не забезпечить людьми, створення необхідної атмосфери, побудову внутрішньої інноваційної культури в компанії.

Інноваційний менеджмент є порівняно новим поняттям і становить самостійну галузь управлінської науки та професійної діяльності, що спрямована на формування й забезпечення умов розвитку підприємства. Інноваційні заходи в управлінні та добре продумана система мотивації, дозволяють ефективно управляти діловою поведінкою персоналу, забезпечуючи процвітання організації. Таким чином, механізм мотивації співробітників до генерування ідей та створення інновації повинен досягатися за умови виявлення індивідуальних мотивів робітників та адаптації механізму до їх задоволення.

Кожен керівник у процесі стимулювання персоналу використовує низку методів мотивації. Такі методи поділяються на матеріальне (економічне) та

нематеріальне мотивування. Економічні методи базуються на використанні матеріального стимулювання працівників, що включає оплату праці, участь персоналу в прибутках і капіталі [1]. Ці методи є досить поширеними в нашій країні, це зумовлено прагненням достатку та збільшення рівня добробуту працівників. Матеріальні методи є досить дієвими, проте найкращий результат вони дають у поєднанні з нематеріальними методами стимулювання. Нематеріальні методи мотивації засновані на використанні моральних стимулів до праці та впливають на персонал з допомогою психологічних механізмів. Серед таких методів можна виділити гнучкий графік роботи, підтримку ініціативи робітників, повагу, довіру керівництва, командну роботу та інше [3].

При побудові ефективної мотиваційної системи інноваційної діяльності необхідно, перш за все, керуватися принципом, що кожна людина – індивідуальність. На своєму робочому місці вона прагне показати всі свої здібності і приховані таланти. Враховуючи це, необхідно визнавати працю кожного окремого працівника та надавати йому можливість для розвитку та висловлювання власних ідей.

Мотивована і кваліфікована робоча сила потрібна будь-якій компанії, яка прагне підвищити продуктивність і задоволення потреб клієнтів. У цьому контексті мотивація означає готовність робити зусилля і вживати заходів для досягнення організаційних цілей [2]. Інноваційний підхід до менеджменту персоналу підприємства має охоплювати всі напрями діяльності, а саме: професійний відбір персоналу, формування емоційно-естетичного фону, гуманізацію праці та мотивацію працівників підприємства на основі положень економічного, органічного та гуманістичного підходів.

Отже, мотивація є одним з найголовніших факторів ведення інноваційного менеджменту підприємства. Кожен керівник повинен застосовувати такі методи щодо свого персоналу, що будуть відображатись на інноваційній ефективності роботи підприємства. Важливим елементом створення та впровадження інновацій в діяльність підприємства є персонал. Саме тому успішність такої діяльності прямо залежить від ефективності мотиваційного механізму, створеного на

підприємстві. Комплекс мотивації повинен базуватися на поєднанні матеріальних та нематеріальних методів заохочення, при цьому враховуючи особистість кожного працівника.

Список використаних джерел

1. Дуда С.Т., Кіцак Х.Р. Мотивація та результативність праці персоналу підприємства: їх сутність та взаємозв'язок. *Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць*. Львів : РВВ НЛТУ України, 2010. Вип. 20 (14). С. 188–193.
2. Дудар Т.Г. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. Дудар Т.Г., Мельниченко В.В. – К. : Центр учбової літератури, 2009. 255 с.
3. Ільченко В.М., Черкашина М.Д. Підвищення ефективності управління мотивацією праці управлінського персоналу. *Економіка і регіон ПолтНТУ*. 2012. №5. С. 144-147.

INFORMATION WAR IN UKRAINE

Kostyuchenko Yulia

*Faculty of Hotel and Restaurant business,
course 1, group 9, specialty hotel and restaurant business
State University of Trade and Economics*

Scientific supervisor: Yuvkovetska Yulia,

*Docent, PhD in Philosophy, Associate Professor of the Department of Foreign
Philology and Translation
State University of Trade and Economics*

In the lead-up to Russia's invasion of Ukraine, and throughout the ongoing conflict, social media has served as a battleground for states and non-state actors to spread competing narratives about the war and portray the ongoing conflict in their own terms. As the war drags on, these digital ecosystems have become inundated with disinformation. Strategic propaganda campaigns, including those peddling disinformation, are by no means new during warfare, but the shift toward social media as the primary distribution channel is transforming how information warfare is waged, as well as who can participate in ongoing conversations to shape emerging narratives.

Information warfare is defined as: 1) impact on civilian settlement and/or military personnel of another state by spreading certain information; 2) psychological impact on the civilian population and/or military personnel of another state achieve political or purely military purposes; 3) purposeful actions taken to achieve gaining an

informational advantage by distorting information, other formation processes and damage to information systems the enemy and at the same time to protect one's own information, one's own formation processes and information systems. The purpose of the information war is primarily to capture – not so territories, as people's consciousness [1].

Due to the high degree of penetration, information warfare has turned into an «absolute weapon» capable of striking various goals, achieve different results. The range of influence of such a weapon practically unlimited. Misinformation is cheap, gives everyone a wide access, penetrates across state and other borders, does not meet more or less serious obstacles. The modern information war has reached a previously unknown level of intensity. Yes, propagandist- the Kremlin machine not only produces «informational propaganda shells» that affect the human psyche. She created a whole parallel reality in which they live as if in a separate one country, for example, hundreds of thousands of Donbas residents, and above all on the control territories of the so-called D-LPR, residents of Crimea, lotion of Russia itself. However, the most serious consequence of information-war, which is being waged by the Russian government against its own people, is an almost irreversible transformation of the public consciousness of the entire country.

The main methods of information warfare are as follows:

1. manipulation of information – application of the truth information in such a way that it can be made incorrect conclusions;

2. disinformation – deliberate dissemination of incomplete, partial, distorted (or both together) information: the audience is served such information as to mislead her as to the true condition affairs and creates a distorted reality falsification of information:

- distortion of facts, creation «alternative reality»;
- fabrication – mass creation of false in advance information;
- propaganda is the purposeful, systematic dissemination of religion/group of ideas or values, doctrine or ideology, so that way to influence people's opinion and their actions [2].

Propaganda is conditionally divided into different types (military, political technical, commercial, philosophical, ecological, social, household and etc.). In addition, it can be divided into «white», «gray» and «black». So, 1) «white» propaganda is usually conducted on behalf of an official source or one of its organs; it is open, uses proven data and does not disguise its goals; 2) «gray» propaganda no longer refers to a certain source of information, uses unverified data, seeks to introduce misleading people; 3) «black» propaganda always hides its history fictitious source, is based on blatant lies (for example, pushing «fakes») or frankly, aggressively hangs labels («holy», «fascists»), calls for certain actions (to love «Russian peace», not to see «dills», «Banderivites», to despise Ukrainian as Menshevar-tight) etc. The use of «gray» and especially «black» propaganda in the development in some countries it is prohibited and punishable by law. However, it is possible, and the «dirty» mass media resort to it for their own purposes [3].

A natural question arises: «Why are people deceived at all?». First, people generally don't like, don't want to, and often can't to think – they are too lazy to think. Laziness of a person in relation to thinking the brain has a physiological basis: the brain is the most energy-consuming organ, so «thinking» is not easy. However, some of the thinking representatives everyone believes that the most important task of civilization is to teach a person to think. Secondly, people feel the need to understanding of the world, and therefore they want to have such a «picture» as clarification of this world. However, refusing to think and being unable to them to build their own understanding of the world on their own, they, according to with honorable consent, entrust others to do it. A person is comfortable when someone will explain this world for her, make the main decisions for her problems, will take responsibility... Instead, «others» for with the help of simple, non-alternative explanations and with the help of dia create a «world» that is understandable even to a 14-year-old teenager. But It is not clear to a person that the «world» created by «others» is, accordingly, and «works» for others, for their benefit.

However, for a patriotic person only to have this information it would not be enough. After all, it is the patriot who is the most conscious and active a citizen of his country is, so to speak, the most «initiated» representative of his nation, must not only

defend himself, but also orient himself in information space, critically perceive any information and – most importantly – to be able to resist information directed at you of his country, to be able to create your own media content «offensive human» character, to be an active «soldier» in the fields of information war [4].

References

1. <https://science.lpnu.ua/uk/dg/vsi-vypusky/vypusk-15-2015/informaciyna-viyna-i-ukrayina>
2. <https://www.polukr.net/uk/blog/2021/04/informacijna-vijna-proti-ukraini/>
3. <https://foreignpolicy.com/2022/08/22/information-warfare-in-russias-war-in-ukraine/>
4. <https://www.visionofhumanity.org/information-and-misinformation-in-the-russia-ukraine-war/>

MEDIA LITERACY IN WAR CONDITIONS

Kravchuk Tatyana

*Faculty of Restaurant, Hotel and Tourism Business,
course 3, group 1, specialty, Management
State University of Trade and Economics*

Scientific supervisor: Yuvkovetska Yulia,

*Docent, PhD in Philosophy, Associate Professor of the Department of Foreign
Philology and Translation
State University of Trade and Economics*

The development of media literacy among Ukrainians is one of the strategically important tasks. The war is fought not only on the battlefield, but also in the information space. Therefore, it is necessary to emphasize that media literacy should become a basic skill of Ukrainians in the conditions of a full-scale war with russia.

Today, in the conditions of war, a media-literate society is an important aspect in the fight against Russian propaganda. It should be resistant to misinformation, critically perceive any news, publications in social networks.

The war showed that if our media literacy developed at the pace we all want, much less time would have to be spent on refuting fakes and manipulations.

To begin with, let's deal with the basic concepts: media literacy, fakes, disinformation and manipulation.

Media literacy is a set of knowledge, skills and abilities that allow people to analyze media messages in order to see propaganda, censorship, one-sidedness, consciously perceive and critically interpret information, separate it from its virtual simulation, understand power relations, myths and types of control that they cultivate, the reasons for such actions, as well as understand structural elements that influence information (media owner, funding model, political preferences, etc.).

Media literacy involves the ability to understand and analyze how the media function in society and what impact they have.

A fake is a specially created news, event or journalistic material that contains false or distorted information that discriminates against a certain person or group of persons in the eyes of the audience.

Disinformation is a method of psychological influence, which consists in the intention of providing the object with information that misleads him about the true state of affairs and creates a distorted reality.

Accusations of inappropriateness are manipulation, guilt and shaming by those who are unable to handle their own feelings or tolerate the feelings of others.

In order to be media literate, you need to follow these tips:

1. Check the sources. Do not believe the news from the first best feed or repost. Remember that fakes spread faster than the truth! Consume information only from official sources.

2. Send sensational news to «quarantine» for a while. It is quite likely that the headlines that caught the hype were fake, exaggerated, and the news itself can be refuted after a couple of hours.

3. Do not spread dubious posts, do not repost unverified information. After all, most false messages are part of a well-thought-out information war against Ukraine.

4. Do not forget about the danger of hacking and hacker attack – if you see that the official media publishes something unusual, look for confirmation in other sources.

5. Do not trust unverified social media groups and Telegram channels. The Russians can throw disinformation here to sow panic, trick out important information about the movement of military equipment or artillery corrective fire.

6. «Political scientists», «political technologists», «politic experts» cannot be blindly trusted.

7. Do not spread information about the movement of Ukrainian troops. You can harm those who protect you.

8. Do not show the places of damage at the moment when it happened – you will be used as a gunner. Sometimes being the first to show even an important event is a bad idea.

9. Do not provide information about crowding anywhere – from train stations to highways.

So, learning to think critically, not to succumb to provocations is one of the main tasks for Ukrainians today.

References

1. Воропаєва Т. Інформаційна безпека як фактор зміцнення обороноздатності України / Т. Воропаєва // GISAP: Sociological, Political and Military Sciences. 2016. Part 10 (November). Pages 7–11.

2. Гібридна війна – чи вона взагалі існує? // НАТО Ревю. - 2015. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nato.int/docu/review/2015/Also-in-2015/hybrid-modern-future-warfare-russia-ukraine/UK/index.htm>.

3. Г. Почепцов «Сучасні інформаційні війни». Видавничий дім «Київ-Могилянська Академія». 2015 [Архівовано 29 червня 2016 року у Wayback Machine.] Про книгу Почепцова. [Архівовано 7 березня 2016 року у Wayback Machine.]

4. Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд / В. Іванов, О. Волошенюк, Л. Кульчинська. Київ: АУП,ЦВП, 2011. 58 с.

5. Пиріг В. Національний інформаційний простір України активно денационалізують? [Загол. з екрана] / В. Пиріг. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://postup.brama.com/usl.php?what=7180>.

6. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: Підручник для вчителів / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу/ Перекл. з англ. С.Дьома; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. Київ: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2017. 319 с.

ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ В РИНКОВИХ УМОВАХ

Крайнік Олена Миколаївна,
кандидат економічних наук, доцент
кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності,
НУ «Запорізька політехніка»

Сучасний етап розвитку ринкових відносин і національної економіки в Україні характеризується пошуком найбільш ефективних важелів та інструментів управління організацією в цілому і, зокрема, здійсненням виробничо-господарської діяльності. Особливості розвитку сучасного виробництва і відносин у цій сфері, підвищення ролі приватної власності вимагають удосконалення механізму управління організацією як найважливішого чинника впливу на працівників для досягнення як тактичних, так і стратегічних цілей організації.

В умовах розвитку ринкових відносин менеджмент активно занурюється в українські підприємства. Підприємці зацікавлені у використанні своїх активів, оскільки це дозволяє досягти чіткої структури організації, знизити трудомісткість управлінської праці, посилити управлінський вплив і зосередити зусилля всіх працівників на досягненні поставлених цілей.

Зараз наше суспільство живе в епоху вражаючої цифрової трансформації, яка характеризується величезними обсягами технічних і технологічних змін, доступом до глобальних інноваційних процесів і значними розробками в тому, як бізнес використовує різні сучасні технології.

Сьогодні сучасні технології все більше впливають на управління організаціями. Перехід до ринкових відносин в економіці значно прискорив темпи впровадження сучасних технологій в управління організаціями [1].

Технологія менеджменту – один із факторів виробництва, який охоплює все, що впливає на продуктивність праці та капіталу. Сучасні технології менеджменту – це набір знань, навичок, досвіду та організаційних рішень, які використовуються для виробництва та використання товарів і послуг для задоволення потреб людини. Порівняно з іншими продуктами сучасні технології

управління підприємством мають низку характеристик, які наведені в табл. 1. [2, с. 250].

Таблиця 1 – Особливості сучасних технологій менеджменту організацій.

Особливості	Сутність
1. Знання	Корисність технології базується на зростаючій базі знань, що дозволяє виробляти постійний потік продуктів і послуг
2. Сукупний характер знань	Поточні ресурси та рівень розвитку опосередковано пов'язані з науково-технічним прогресом минулих поколінь, що ускладнює приписування їх конкретним фактам чи концепціям
3. Знос в економічному сенсі	Знання неможливо втратити, технологію можна продавати і використовувати нескінченну кількість разів
4. Простота передачі	Технологія стала мобільною завдяки швидкому розвитку телекомунікацій і комп'ютерних комунікаційних мереж
5. Транснаціональний і глобальний характер процесу генерування технологічних знань	Включає як захищені авторським правом, так і не захищені авторським правом навички

В умовах ринку вплив сучасних технологій на менеджмент організацій здійснюється за допомогою таких методів як: управління за цілями, менеджмент винятків, менеджмент за результатами, менеджмент за делегуванням повноважень, менеджмент за участю в управлінні, технологія бенчмаркінгу, технологія реінжинірингу, технологія аутсорсингу, менеджмент через мотивацію.

Метод управління за цілями в основному використовується на великих і середніх підприємствах. Специфікою цього методу є кількісна оцінка цілей і виділення ключових напрямів.

Менеджмент винятків використовують у таких сферах діяльності організації, як: контрольна діяльність, управління складом, витрати та виявлення кризових ситуацій. Цей метод позитивно впливає на роботу керівника та економить його час, на рівномірний розподіл повноважень щодо прийняття рішень на різних рівнях структури.

Метод менеджмент за результатами необхідний, коли підприємства створюють витрати і прибуток виходять за межі своїх можливостей і використовується у великих компаніях, що виробляють різні види продукції. Перевагою цього методу є прості інструменти управління з точки зору оплати праці, кращий зв'язок між результативністю та оплатою праці та підвищена особиста відповідальність менеджерів.

Метод менеджменту через участь в управлінні – це включення підлеглих у процес управління бізнесом, а також у процеси прийняття важливих рішень і стратегій. Але крім позитивного впливу, такого як надання співробітникам можливостей для розвитку та мотиваційного характеру, цей метод також має недоліки, які включають труднощі в отриманні необхідної відповідальності та пов'язані з цим труднощі у прийнятті рішень.

Серед сучасних технологій, що впливають на менеджмент організацій, виділяється бенчмаркінг, який порівнює власні рішення з кращими результатами конкурентів. Якщо організація хоче, щоб цей метод дав очікувані результати, він повинен застосовуватися систематично, а для цього повинні бути надійні джерела, які надають необхідну інформацію про процеси, що здійснюються на інших підприємствах. Цей метод має значні переваги, серед яких мінімізація витрат, покращання інновацій шляхом відбору, підвищення конкурентоспроможності, а також точне формулювання цілей.

Метод технології реінжинірингу базується на повній трансформації загальних процесів в організації. Це дуже гнучкий метод, який допускає багато інших методів, таких як порівняльний аналіз. Основні переваги цього методу включають збільшення позицій на ринку, підвищення задоволеності клієнтів і різноманітність методів, що використовуються одночасно. Але є суттєвий недолік у використанні цього методу, який полягає в недостатній підготовці працівників і персоналу до змін.

Технологія аутсорсингу в основному пов'язана з використанням послуг. Основні функції цього методу включають використання зовнішніх сервісів, а також звільнення організації від виконання певних завдань.

Інформаційні технології, які стали основними інструментами успіху бізнесу, мають значний вплив на менеджмент організацій у ринкових умовах. Сьогодні у великих компаніях багато бізнес-рішень підтримуються передовими аналітичними системами управління. Завдяки цьому компанія працює швидко та якісно. Щоб бути конкурентоспроможним на ринку, всі процеси повинні контролюватися максимально швидко та оптимально, тому ERP – системи є основними [3, с.195].

Отже, сучасна Україна вимагає від сучасних менеджерів більш поглибленого вивчення теоретичних положень і практичних підходів до діяльності з управління ефективністю компаній. Правильність і раціональність формулювання стратегії і тактики в управлінні всім робочим процесом компанії є основою ефективного функціонування всього життєвого циклу підприємства і його подальшого розвитку. Тому щодня економісти займаються вирішенням управлінських завдань, розробляють наукові підходи до менеджменту, а також впроваджують у нього сучасні технології з метою підвищення ефективності виробництва та продуктивності праці.

Список використаних джерел

1. Климчук О.В. Сучасні аспекти використання інформаційних систем і технологій в управлінні. URL: <file:///C:/Users/Toshiba/Downloads/230931-Текст%20статті-527425-1-10-20210508.pdf> (дата звернення 27.11.2022)
2. Сергієнко Т., Крайнік О. сучасні технології на промислових підприємствах в умовах ринкової економіки // *Modern Technologies in Economy and Management. Collective Scientific Monograph.* Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2019; pp. 493, С. 249-259.
3. Сергієнко Т., Крайнік О. Напрями підвищення ефективності промислового менеджменту з використанням інформаційних ресурсів // *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: Збірник наукових праць*, Вип. 75 / Гол. ред. В.Г. Воронкова; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2018. С.193-204.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ (ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ)

Крашеніннікова Тетяна Валеріївна,

кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»

Навчальний процес в умовах карантину та воєнного стану зазнав суттєвих коректив та частково змін. Проведення занять у просторах інтернету на сьогодні не здивує нікого, проте майже обов'язковими стали під час викладання дисциплін та відповіді здобувачів вищої школи *презентаційні проекти* (демонстраційні матеріали практично для будь-якого публічного виступу – від доповіді керівникові до рекламної акції або лекції перед слухацькою аудиторією).

Активного використання, залежно від спеціалізації, набули такі **типи презентацій: автоматична презентація** (закінчений інформаційний продукт, який можна перенести на будь-який електронний носій і розіслати потенційним слухачам, щоб дістати уявлення про їхню зацікавленість), **інтерактивна презентація** (діалог користувача з комп'ютером: користувач приймає рішення, який матеріал для нього важливий, і здійснює вибір на екрані потрібного об'єкта за допомогою миші або натисканням на клавіші; така презентація дає змогу здійснювати пошук інформації, заглиблюючись у неї настільки, наскільки це було передбачено розробником презентації), **навчальна презентація** (призначена для допомоги викладачеві забезпечити зручне і наочне подання навчального матеріалу; види навчальних презентацій: презентації-семінари; презентації для самоосвіти; презентації-порадники; презентації для клієнтів корпорації), **презентація-доповідь** (вміння інформувати слухачів про стан процесу, сформулювати тему і викласти її план, зробити огляд економічної ситуації, подати пропозицію, зробити висновки, запросити до співпраці, персоналізувати висловлювання, декодувати візуальну інформацію), **презентація зі сценарієм** (традиційна презентація зі слайдами, доповнена засобами показу кольорової графіки й анімації з виведенням відеоматеріалу на великий екран або монітор; дає

змогу зосередити увагу слухачів на основних положеннях і сприяє кращому запам'ятовуванню інформації; озвучує матеріал сам ведучий), **презентація-реклама** (реалізується через такі особливі вміння, як уміння мотивувати, переконувати слухачів, підкреслювати корисність теми презентації для слухачів, робити огляд набутого досвіду). Знання **типу презентації** дає змогу оцінити: яку саме первинну навчальну інформацію потрібно вивчити і з яким ступенем глибини; які презентаційні прийоми найбільш прийнятні для проведення презентації і яким чином їх треба використати; як слід побудувати зміст і стиль презентації. І ось тут ми активно починаємо застосовувати лінгвістичні знання.

Структура кожної презентації, тобто її текст, складає з 5 основних структурних компонентів: **експозиція** (встановлення миттєвого контакту з аудиторією, «відкриття» аудиторії, створення атмосфери доброзичливої уваги та інтересу до себе і до своєї теми; у цій частині можливо активно застосовувати знання з мовного етикету та початкові комунікативні знання з метою встановлення контакту); **вступ** (повинен допомогти аудиторії знайти відповіді на такі питання, як: «Що я почую, побачу?», «У якій послідовності я це почую?», «Чому це мені буде цікаво?»); застосовуються знання з того, що таке текст, монолог, діалог); **основна частина** (потрібно виділити ключові положення, переходи-зв'язки; це дозволяє зробити матеріал більш організованим, ясним, концентрованим, зручним для сприйняття; чітко застосовуються знання лексики, побудова словосполучень, речень, абзаців, тексту); **резюме** (підбиває підсумки щодо сказаного, ущільнює зміст і свідчить про те, що презентація наближається до завершення; використання слів-маркерів, які вказують на завершення тексту); **висновок** (вихід із контакту; висновок має бути виразним, коротким й обов'язково оптимістичним).

Готуючись до занять, здобувачі вищої освіти можуть використовувати такі сервіси для створення презентацій:

1. Prezi – це модний в Європі хмарний сервіс для створення інтерактивних презентацій у режимі онлайн. Він пропонує велику кількість цікавих рішень для візуалізації контенту через використання медіафайлів, векторної та іншої графіки.

Особливість сервісу – послайдові переходи і система масштабування (наближення, поворот і віддалення окремих об'єктів). Ресурс хоч і англomовний, але інтуїтивно зрозумілий у використанні і відмінно підходить для візуального супроводження онлайн-виступів.

2. Документи Google – сьогодні це популярна альтернатива PowerPoint. Усі потрібні інструменти завжди під рукою, а явною перевагою буде можливість поділитися проміжними результатами з колегами та слухачами, обговорювати деталі проєкту в режимі онлайн, зберігати презентації у віртуальному файловому менеджері. Тут доступні основні функції з оформлення презентацій, кілька шаблонів дизайну, різноманітні шрифти, анімаційні ефекти та інші виразні інструменти.

3. Haiku Deck – це максимально спрощений ресурс для швидкого створення барвистих презентацій. Головна концепція – стиль мінімалізм. Тут не вийде задіяти складний графік, музику або відео. Сервіс дозволяє створювати презентації формату «картинка + текст», чого часто буває цілком достатньо для тьюторів та ведучих онлайн-заходів. Незважаючи на всю свою простоту і обмежені можливості, Haiku Deck надає всі необхідні функції, включаючи вибір тем оформлення, фонові зображення, якісні шаблони, різні типи заголовків, вставку тексту, графіків і діаграм.

4. Apple Keynote – головний суперник MS PowerPoint, якому вже в найближчому майбутньому пророкують домінування, як у сфері бізнесу, так і в онлайн-освіті. Вражаючий дизайн шаблонів слайдів і шикарні графічні елементи. За допомогою зручних інструментів можна додати таблиці, діаграми, мультимедійні об'єкти, фотографії, відео та навіть музичні композиції з бібліотеки і iTunes. Оживити все це Вам допоможуть ефектні анімації і переходи, які виглядають так, наче їх створювала професійна команда дизайнерів.

5. SlideRocket – це багатофункціональна онлайн-платформа для створення динамічних презентацій, яка заснована на системі слайдів. Є можливість використовувати звукові, відео, флеш та інтерактивні спецефекти (фінансово дорогий продукт).

6. SlideDog – популярний сервіс для створення презентацій, який виділяється на загальному фоні підтримкою широкого спектру форматів. Працює сервіс на основі комбінування візуальних компонентів у плейлист – тут Ви можете одночасно використовувати відео, зображення, слайди PowerPoint, вебсторінки, файли у форматі pdf та інший контент. Можна навіть додавати відео з YouTube. Просто розташовуєте все в необхідній послідовності і зберігаєте, як цільну презентацію. Функція онлайн-обміну дозволяє підключати до спілкування близько 100 слухачів одночасно. Аудиторія також може коментувати процес і залишати свої відгуки. Загалом, це дуже корисний ресурс для всіх спікерів, тьюторів і ведучих, за допомогою якого можна створювати інформативні та оригінальні презентації для вебінарів, онлайн-конференцій, майстер-класів тощо.

7. Slides – якщо Ви плануєте представити проєкт у браузері, то за допомогою сервісу Slides можна змінювати HTML-розмітку, а також вносити коректування в CSS. Що важливо, експортувати слайди можна в будь-якому зручному форматі, а демонстрація презентації може бути виконана на комп'ютері або мобільному пристрої. Slides надає безкоштовну промо-версію, де доступні базові функції.

Отже, активне використання інтернет-ресурсів у навчальному процесі, наповнене мовними засобами, надає можливість проводити заняття більш різноманітно, цікаво та ефективно.

Список використаних джерел

1. Порадник студенту щодо написання рефератів та створення презентацій / Укладачі: О. О. Кисельов, С. М. Дубов, Т. В. Крашеніннікова. Дніпро: Дніпровський гуманітарний університет, 2018. 25 с.

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ЯК ПРІОРИТЕТ ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Мосціпан Валерія Василівна,
*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП Середня освіта (Українська мова і література)*

Науковий керівник: Петінова Оксана Борисівна,
*доктор філософських наук, професор кафедра філософії, соціології та
менеджменту соціокультурної діяльності,
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського*

Термін «Інформаційне суспільство» прийнято використовувати задля нової світової спільноти, яка базується на інформації. Загальноприйняте визначення – що таке інформаційне суспільство відсутнє, хоча в розумінні кола проблем, які воно охоплює і які мають бути вирішені при цьому, є істотним забезпеченням.

У концепції інформаційного суспільства інформація розглядається саме як інформаційний ресурс, як цінні відомості, які можна накопичувати, зберігати та використовувати в процесі життєдіяльності людини.

Однією з виведених тем філософських роздумів є буття суспільства: що ми розуміємо під назвою суспільство, яка мета, сенс історичного процесу, чи підпорядкований громадський процес певним законам, які фактори і як детермінують історичний процес?

В історії людства різні думки та відповіді на ці запитання. Деякі вважають, що детермінантами суспільного розвитку є духовні фактори («думки керувати світом», «історія є саморозвитком абсолютної ідеї»), інші шукають причини у природних засадах створення суспільства, у взаємодії суспільства та природи, в економічних факторах і класовій боротьбі, розвитку техніки та технології [1, с. 6].

На сьогодні в держави є всі передумови для формування, створення та підтримки інформаційного суспільства. Тим більше, що Україна має власну історію розвитку базових засад військового інституту: діяльність відомої школи кібернетики; створення різноманітних інформаційно-комунікаційних технологій

та загальнодержавних електронних інформаційно-аналітичних систем різного рівня та призначення та розроблення на початку 90-х років концепції та програм інформатизації [2, с. 158].

Про важливість існування інформаційного суспільства наголошує В. О. Даніл'ян, який доводить, що інформаційне суспільство є сучасним станом цивілізаційного розвитку, сутність якого полягає у збільшенні масштабів створення, накопичення, передавання, оброблення і використання інформації, перетворення інформації та знання на продуктивні сили суспільства, а також у збільшенні впливу новітніх інформаційно-комунікаційних технологій на політику, економіку, соціальну структуру, право, культуру тощо [2, с. 159].

Світова спільнота, ставши на шлях постіндустріальної цивілізації становлення і розвитку інформаційного суспільства, формує різні шляхи його побудови. Характерними рисами і ознаками інформаційного суспільства є: становлення в різних сферах перспективних інформаційних технологій, засобів обчислювальної техніки і телекомунікацій; формування єдиного інформаційно-комунікаційного простору країни, як частини світового інформаційного простору; зростання ролі інформаційно-комунікативної інфраструктури в системі суспільного виробництва; створення ефективної системи забезпечення прав громадян і соціальних інститутів на вільне одержання, поширення і використання інформації як найважливішої умови розвитку; створення і розвиток ринку інформації і знань як факторів виробництва на додаток до ринків природних ресурсів, праці і капіталу.

Однією з поширених концепцій інформаційного суспільства є концепція Елвіна Тоффлера (Alvin Toffler). Він вважає, що перехід до інформаційного суспільства не є лінійним продовженням попереднього розвитку, а скоріше – якісним перетворенням у сутності та завданнях суспільства. В книзі «Третя хвиля» він, розглядаючи історію як неперервний хвильовий рух, послідовність хвиль, що накочуються одна на одну, виділяє в історії цивілізації три хвилі: «перша хвиля» – аграрна (до XVIII ст.), «друга хвиля» – індустріальна (до 50-х років XX ст.), «третья хвиля» – постіндустріальна (починаючи з 50-х років XX ст.).

До- і постіндустріальні хвилі в розвитку техніки та їхній вплив на суспільство описуються Тоффлером як хвилі, що «симетрично» розбігаються [2, с. 15].

В інформаційному суспільстві переважає уявлення про людину, що прагне до успіху, дорожить своєю репутацією фахівця, члена групи, колективу, зацікавлена у просуванні по службі і у більш повній самореалізації, має заряд честолюбства. При такому розумінні природи людини змінюється погляд керівника на підлеглого й на функції самого керівника, акцент переноситься на заохочення самостійності працівника, що виражається у появі нових організаційних форм бізнесу, серед яких найбільш важливими є креативна корпорація, мережева організація, горизонтальна корпорація, віртуальна організація, організація, що самостійно навчається.

На підставі зазначеного вище можна з впевненістю говорити, що інформаційне суспільство – це новий етап розвитку держави, що дасть змогу забезпечити рівень суспільного добробуту, здійснити перехід від економіки з паливно-сировинною спрямованістю до економіки, основаної на знаннях, досягти зменшення кількості загроз національній безпеці, залучити громадян до всіх благ інформаційного суспільства [2, с. 161].

Список використаних джерел

1. Інформаційне суспільство як пріоритет перспективного розвитку держави // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : file:///C:/Users/Admin/Downloads/informatsiyne-suspilstvo-yak-golovniy-prioritet-perspektivnogo-rozvitku-derzhavi.pdf.

2. Навчальний посібник: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Харківський національний університет Радіоелектроніки. В.І.Штанько, Т.Г.Бордюгова, Харків, 2012.

3. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки [Текст] : [Закон України : від 09.01.2007 р. № 537-V: офіц. текст : за станом на 12 лютого 2007 року]. Київ: Офіційний вісник України, 2007. № 8.

КУЛЬТУРНІ ТРАДИЦІЇ СВІТУ ТА ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ В ІНТЕРНЕТ ПРОСТОРАХ

Негодченко Ольга Петрівна,

старший викладач кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних дисциплін ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»

Національна культура – органічна, природна, її середовище є життєво необхідним для повноцінного розвитку людини. Культури минулого будувалися навколо спільної пам'яті, традицій, міфів і символів, що створювалися попередніми поколіннями. Щоб повернути і зберегти цю національну цінність, потрібно виховувати не тільки національну самосвідомість і гордість за свою націю та національний імунітет, а й уміти цінувати культурні здобутки інших націй.

Простори інтернету створили для нас умови доступу до знань, які раніше ми могли собі дозволити лише за умови подорожей та доступної літератури. У науковців з'явилася можливість оприлюднювати свої дослідження без додаткового клопоту та узгоджень, а у початківців шанс показати свої вміння та продемонструвати пробні витвори мистецтва.

Так чим же став інтернетний простір для нас? Наш український народ має багату і оригінальну культуру, надбану численними поколіннями. З давніх часів до нас ідуть життєва мудрість та настанови щодо способу життя. Вони закладені в українських звичаях, святах, обрядах, фольклорі. Звісно, що тепер більшість звичаїв забулась та відійшла в минуле, але частина з них живе й по сьогодні. Завдяки інтернету світ пізнав, що таке Україна та хто такі українці.

У важкий період війни, коли російські окупанти активно знищують усе навкруги, усе, що потрапило в інтернет, із культурних надбань залишиться з нами надовго та допоможе, хоча б у такому форматі, передати ці знання наступним поколінням.

Крім основних можливостей збереження культурних здобутків, інтернет-технології створили нові напрями і види в культурній діяльності людини, яку все частіше називають цифровою культурою.

Серед актуальних технізованих арт-практик (перформансів, акцій, інсталяцій) в мережі «Інтернет» з'явилися відеоарт, інтернет-арт, віртуал-арт. Форми подання традиційних (література, живопис, музика, театр, балет) і технічних (фотографія, кінематограф та інші екранні мистецтва, мультимедіа) мистецтв помітно змінюється під впливом цифрових технологій.

Паралельно розвиваються нові види мистецтв: цифровий живопис, цифрова фотографія, гіпертекстова література, мережеве мистецтво (нет-арт), інтерактивні інсталяції, гейм-арт, хактивізм, ASCII-графіка, піксель-арт, чіптюн, демосцена, дигітальна поезія тощо [1, с.98].

Отже, вплив інтернет-технологій на процеси культуротворення в мережевому суспільстві має суперечливий характер. З одного боку, інтернет дає можливість зберегти згадки про історичні цінності та дає можливість початківцям демонструвати свої нароби, а з другого – розповсюджуються цінності, які розвивають межі між мистецтвом і не мистецтвом.

Список використаних джерел

1. Найдъонов О. Суперечливість впливу інтернет-технологій на процеси культуротворення // Вісник Львівського університету: Серія філос.-політолог. студії. 2017. Вип. 12. С.95-103.
2. Матвієнко О. Інтернет як технологія підтримки інформаційної діяльності в галузі мистецтва / О. Матвієнко // Мистецтво і освіта. 1999. №4. С.118-123.
3. Станіславська К.І. Перформанс – мистецько-видовищна форма постмодернізму / К.І. Станіславська // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв: науковий журнал. Київ, 2010. №4. С.96-100.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ

Некрасова Ольга Олегівна,
здобувач вищої освіти, НУ «Запорізька політехніка»

Нині антикризове управління не спроможне працювати ефективно без підтримки найсучасніших інформаційно-комунікаційних технологій. Інформаційні технології дозволяють ефективно обробляти дані для різних типів

антикризового управління. Інформаційні технології стають невід'ємною і дуже важливою складовою антикризового управління.

Антикризове управління відбувається в три фази.

Перша фаза – де здійснюється діагностика кризового стану на підприємстві, управління ризиком і контроль збитків, аналіз впливу на діяльність підприємства, оцінка можливості відновлення діяльності підприємства. Перший етап можна звести до двох механізмів – управління кризою та її передбачення.

Так для першої фази антикризового управління роль інформаційних технологій стає вирішальною на етапі обробки інформації, коли всі отримані дані об'єднуються та перетворюються на інформацію, необхідну та придатну для використання. Для визначення ризиків створюються списки слабких місць підприємства, що використовуються при плануванні управління ризиками та контролюванні збитків. Плани кризових комунікацій створюються відносно до всіх аспектів діяльності підприємства. Це дозволяє відновлювати ефективну діяльність підприємства, а також здійснювати управління безпекою та збереженням ресурсів.

Друга фаза – здійснюється управління кризовими комунікаціями, управління безпекою та збереженням ресурсів, відновлення ефективної діяльності підприємства, коли організація дотримується одного з найважливіших аспектів управління кризою: «стримування збитків», щоб уникнути впливу кризи на інші сектори організації.

Вхідні дані антикризового управління включають багато даних, отриманих на попередньому етапі – актуальна інформація про кризові явища, ризики організації та ін. Вихідна інформація являє собою, в основному, зареєстровані дії, які здійснювалися для подолання кризової ситуації. Це необхідно для встановлення пріоритетності заходів із відновлення ефективного функціонування підприємства.

Третя фаза підтримує ефективне функціонування підприємства, запобігає виникненню кризових явищ та здійснює навчальну функцію на підприємстві. На цьому етапі антикризового управління інформаційні технології використовуються

при проведенні аналізу минулих кризових явищ. Інформаційні технології тут важливі ще більше, оскільки події можна аналізувати. Після обробки інформації розробляються прийоми тренування та навчання на основі сценаріїв з урахуванням усіх попередніх кризових ситуацій та антикризових заходів.

Разом із тим, інформаційні технології являють собою один із найбільших ризиків підприємства. Так, при активному антикризовому управлінні ризик інформаційних технологій полягає в конфіденційності, доступності та цілісності ІТ-ресурсів. Ці ризики пов'язані з можливістю відключення комп'ютерної техніки, вірусами, хакерами, операційними системами та недоліками програмного забезпечення.

Щоб реагувати на «уразливість» ІТ та ризики, які вона породжує, необхідно планувати неперервну роботу використовуючи програмне та апаратне забезпечення, яке при виникненні критичних ситуацій може автоматично припинити роботу операційних систем, а при небезпечності несанкціонованого доступу – вимикати пов'язані між собою сервери та ін. [2].

Сучасні антикризові комунікації не можна відділити від інформаційної війни. В висококонкурентному середовищі, яким є сучасний бізнес, кризові явища можуть бути напряму викликані інформаційною війною, і навпаки, інформаційна атака може бути ініційована та спрямована на організацію, яка вже перебуває в кризовій ситуації.

Теоретики та практики кризового менеджменту доводять, що найчастіше проблеми збільшуються через невміння керівництва компанії та його менеджменту вибудовувати зовнішні комунікації, дотримуватись ефективною та безпечною поведінки в умовах кризи. На імідж та репутацію організації негативно впливає не тільки сама кризова ситуація, а й помилки в виході з кризи [1].

Велике значення для виведення організації зі стану кризи, захисту її репутації, має здійснення комунікації зі ЗМІ першими особами, керівництвом, яке може повноцінно представляти організацію, а значить має бути проведено підготовку керівника організації до взаємодії зі ЗМІ в умовах кризи (вихід до преси, пресконференція, інтерв'ю).

Організація повинна збирати відгуки під час та після кризи, щоб переконатися, що вона реагує відповідним і позитивним способом. Ця інформація також корисна для посткризового огляду. Під час триваючої кризи аналіз зворотного зв'язку може дозволити організації активно керувати будь-якою дезінформацією, яка може поширюватися, і реагувати на неї. Швидке та рішуче «розвіювання міфів» може мати вирішальне значення для виправлення неправдивої інформації, на основі якої можуть діяти зацікавлені сторони.

Таким чином, інформаційно-комунікаційні технології є основою антикризового управління будь-якого типу, на них спираються всі процедури антикризового управління на підприємстві.

Список використаних джерел

1. Баранецька А. Д. Інформаційно-комунікаційний менеджмент: кризові практики. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2021. Том 32(71) №6 Ч. 3. URL : <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.6-3/20>
2. Інформаційні технології в антикризовому управлінні підприємствами : веб-сайт. URL: <https://www.refsua.com/referat-3308-1.html> (дата звернення: 24.11.2022).

ОКІНАВСЬКА ХАРТІЯ ГЛОБАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Неліпович Дар'я Олександрівна,

*Здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП Середня освіта (Українська мова і література)*

Науковий керівник: Петінова Оксана Борисівна,

*доктор філософських наук, професор кафедра філософії, соціології та
менеджменту соціокультурної діяльності,
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського*

Більшість цивілізованих держав за фінансової підтримки політичних лідерів, прогресивних урядів, і транснаціональних корпорацій реалізують розвиток і активне впровадження інформаційних технологій у виробництво, освіту, суспільне життя через програми, концепції, плани, щодо розвитку

інформаційного суспільства прийняті міжнародними організаціями. Ідея інформаційного суспільства включає новий рівень розуміння культурного буття, зміни традиційних економічних зв'язків, зміни громадський рушійних сил суспільного життя, та нові форми міжкультурної комунікації.

Важливим кроком на шляху до інформаційного суспільства стало прийняття Окінавської Хартії. Небувале прискорення інформаційно-технологічних процесів закріпило існуючий інформаційний розрив між країнами «золотого мільярда» й рештою світу і з кожним днем значно його збільшує. «Інформаційне суспільство, як ми його уявляємо, дозволяє людям ширше використовувати свій потенціал та реалізовувати свої прагнення. Для цього ми повинні зробити так, щоб ІТ служили досягненню взаємодоповнюючих цілей забезпечення сталого економічного зростання, підвищення громадського добробуту, стимулювання соціальної згоди та повної реалізації їхнього потенціалу в галузі зміцнення демократії, транспарентного та відповідального управління, прав людини, розвитку культурного різноманіття та зміцнення міжнародного світу та стабільності» [2, пункт 1]. Саме про це йдеться в Хартії глобального інформаційного суспільства, прийнятій країнами великої «вісімки» на засіданні 22 липня 2000 р. в Окінаві (Японія).

У Хартії виокремлено чотири розділи: використання можливостей цифрових технологій; подолання електронно-цифрового розриву; сприяння загальній участі; подальший розвиток. Документ наголошує, що всі люди, без винятків, повинні мати можливість користуватися перевагами інформаційного суспільства. Хартія є закликом ліквідувати інформаційну та наукову прогалину в державах. Основа цієї політики та відповідних дій у сфері ІТ може змінити методи взаємодії суспільства, щодо просування інноваційного, соціального, та економічного прогресу у всьому світі. Але для цього необхідно, щоб загал політично співпрацював, мав змогу вільно обмінюватись інформацією та знаннями, мав риси толерантності та взаємоповаги один до одного [2, пп. 3, 5].

У Хартії виокремлено наступні проблеми до становлення глобального інформаційного суспільства:

1. Міжнародний розрив у сфері інформації і знань [2, пункт 5];
2. Скорочення глобального економічного зросту і зайнятості [2, пункт 6];
3. Загроза прав інтелектуальної власності та інформаційних технологій [2, пункт 7];
4. Проблема неліцензійного програмного забезпечення [2, пункт 7];
5. Проблема електронної комерції [2, пункт 7];
6. Проблема визначення правового статусу споживача [2, пункт 7];
7. Проблема комплексної автоматизації підприємства на основі сучасних стандартів і технологій [2, пункт 7];
8. Проблема забезпечення захисту кіберпростору [2, пункт 8];
9. Проблема комунікації та доступу до інформації [2, пункт 9];
10. Проблема володіння інформаційними навичками суспільства [2, пункт 11].

«Наше завдання полягає не тільки у стимулюванні та сприянні переходу до інформаційного суспільства, але й у повній реалізації його економічних, соціальних та культурних переваг» [2, пункт 6] – зазначено в 6 пункті Окінавської Хартії. Для досягнення цих завдань прописано політичні напрямки, які наголошують на проведенні економічних та структурних реформ, аби створити обстановку відкритості, ефективності, конкуренції та використанні нововведень; на раціональному управлінні макроекономікою, що сприяє більш точному плануванню з боку ділових кіл і споживачів, та використанні переваг нових інформаційних технологій; на розробці інформаційних мереж, що забезпечуватимуть відповідно швидкий і безпечний доступ за допомогою ринкових умов та нововведень до мережевих технологій; на розвитку людських ресурсів, що відповідатимуть вимогам інформаційного століття, шляхом освіти та навчання протягом життя; на активному використанні ІТ в державному секторі реального часу послуг [2, пункт 6].

Глобальне інформаційне суспільство опирається на ідеї вивчення і вирішення глобальних проблем суспільства таким чином, щоб досягти розвитку нового інформаційного суспільства. Управління міжнародними розривами часто

спирається на двосторонню та багатосторонню співпрацю. Міжнародні організації та агентства такі, як міжнародні банки розвитку та міжнародні фонди, відіграють ключову роль у цих зусиллях. «...особливо Світовий банк, дуже придатні для цієї мети і можуть розробляти та здійснювати програми, які сприятимуть зростанню та боротьбі з бідністю, а також розширюватимуть зв'язки, доступ та навчання» [2, пункт 15]. Європейські країни приділятимуть більше уваги фінансовій допомозі, підтримці та політичній підтримці країн, що розвиваються, щоб створити відповідне середовище для впровадження інформаційних технологій.

Особливістю є те, що в Хартії прописані пункти про заснування групи ДОТ (група щодо можливостей інформаційної технології). «Група ДОТ буде скликана у найкоротші терміни для вивчення найкращих можливостей підключення до роботи всіх учасників» [2, пункт 18]. Ця група має сприяти до переговорів із розвинутими країнами, просувати ідею міжнародної співпраці, розширенню доступу, зниженню витрат, надавати ґрунтовний аналіз виконаної роботи. Аби виконати ці завдання група вишукуватиме шляхи до вживання заходів. Наприклад, такі, як: здійснювати обмін досвідом між розвиненими країнами, сприяти більш ефективному використанню інформаційними технологіями, вивчати нові методи комплексної розробки політики, заохочення до технологічних досліджень, покращання взаємодії між службами та прикладними системами, приділення уваги освіти, розширення використання електронної торгівлі [2, пункт 19].

Основна мета цього документа – зосередити увагу на країнах, що розвиваються, щоб допомогти побудувати інформаційне суспільство, надати доступ до глобальних каналів зв'язку. Інформаційне суспільство – це етап еволюції людського суспільства, і вплив інформаційних та комунікаційних технологій зростає у всьому світі.

Список використаних джерел

1. Кудрявцева С.П., Колос В.В. Міжнародна інформація. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2005. 400 с.

2. Окінавська Хартія глобального інформаційного суспільства : Хартія від 22.07.2000 р № 998_163 URL:https://zakononline.com.ua/documents/show/212688__212753?from=Окінавська

РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАТИКА» У СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПСИХОЛОГІЯ»

Педорич Анастасія Юріївна,
*здобувач освіти 1 курсу спеціальність 053 «Психологія»
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»*

Науковий керівник: Бердо Рімма Сергіївна,
*старший викладач кафедри міжкультурної комунікації та
соціально-гуманітарних дисциплін ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний
університет»*

Інформаційні технології займають важливу роль у житті кожного з нас. На даний момент складно уявити людей, які не користуються сучасною технікою. Необхідність використання техніки вже не викликає сумнівів, оскільки технологія – це одна з розвинутих галузей сучасного життя. Інформаційні технології настільки глибоко засвоїлись в свідомості людей, що інколи це призводить до відмови від реального світу і перехід у віртуальний. Інформаційні технології впливають на соціальні процеси.

Перехід у постіндустріальне суспільство свідчить про розвиток інформаційних технологій шляхом розвитку людського інтелекту. Створюються все нові та нові технології, які допомагають жити в комфорті. Оскільки, завдяки мобільному телефону чи мережі Інтернет ми можемо спілкуватися з людьми, які знаходяться за тисячі кілометрів від нас. Нині ніхто не буде заперечувати, що із впровадженням інформаційних технологій наше життя стало більш комфортнішим, поява мережі «Інтернет» дозволяє нам оволодіти будь-якою інформацією, а мобільні телефони забезпечують швидку комунікацію. Проблема полягає в тому, що люди не знають меж, тому їм важко зупинитись, що, в свою чергу, може призвести до залежності. А інформаційні технології іноді можуть підштовхувати людей до деградації, тобто зменшувати розумову діяльність. Ще з

дитинства, батьки намагаються не дозволяти своїм дітям довго проводити часу за комп'ютером, а змушують їх більше читати книги, ходити на різні виставки, що має позитивно впливати на розвиток особистості та їх соціалізації в суспільстві.

Застосування інформаційних технологій в сфері освіти позитивно впливає на особистість, оскільки технології відкривають нові можливості. Вивчаючи ту чи іншу дисципліну, не можливо обійтися без мережі «Інтернет» тому, що там зберігається вся необхідна інформація, яку без проблем можна використати для ефективної продуктивності навчання.

Будь-які освітні технології – це зміни в освіті, які повинні бути спрямовані на загальний розвиток особистості, формування її світоглядної культури, індивідуального досвіду, творчості. Такі зміни визнані проблемами та завданнями, які має вирішувати сучасна освіта. А саме:

- забезпечити загальний розвиток та формування інтелектуальних, естетичних, духовно-творчих, моральних, психофізичних якостей людини;
- сприяти професійному розвитку, який передбачає наявність загальних здібностей для вирішення спеціальних завдань.

Розвитку і впровадженню в життя сучасних освітніх технологій сприяють інформаційні технології, які, корінним чином, змінюють світогляд особистості за рахунок одержання нею великої кількості інформації та переробки її за досить малі проміжки часу.

Метою тезисів є роль сучасних інформаційних технологій у розвитку особистості. Комунікаційні мережі нині є безперервним потоком інформації, доступним практично кожному, і впливають не тільки на школярів, а й на суспільство в цілому. Навіть важко собі уявити масштаби й міру цього впливу на конкретну особистість.

Ми вважаємо, що цей предмет – повноцінна наука. Вона потрібна без винятку всім. У наш час дуже важко без знання комп'ютера. Світ виходить на новий рівень життя, коли все комп'ютеризоване. Здобувачі вищої освіти вивчають інформатику, щоб зараз і в подальшому житті не виникало проблем при обробленні інформації. В майбутньому це обов'язково знадобиться. Завдяки

отриманим знанням на дисципліні «Інформаційні системи і технології» ми можемо підключатися та працювати у мережі Інтернет, а також обробляти фото. Часто доводиться набирати тексти – для більшості сучасної молоді це не є проблемою. Ми вважаємо, що знання з інформатики нам потрібні, в першу чергу, для грамотного користування комп'ютером, знатися на інформаційних процесах, знати, як працювати в соціальних мережах, знати бази даних.

І зараз такий час коли майже все дистанційно, і тут ми знову ж повинні, хоча б якось, вміти користуватися технікою. Тут нам на допомогу приходять заняття з інформаційних систем та технологій. Вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології» потрібне, щоб бути освіченим, самому лагодити персональний комп'ютер. Це стане у нагоді на роботі, при виконанні програм, створенні власних сайтів.

ІНФОРМАЦІЯ ЯК КАТЕГОРІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА

Педченко Єлизавета Юріївна,

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)*

Науковий керівник: Петінова Оксана Борисівна,

*доктор філософських наук,
професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності, Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського*

Широке застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та формування інформаційного простору у глобальному масштабі виступають на сучасному етапі найголовнішими факторами сталого розвитку, що неминуче підвищує роль інформації та суспільних відносин, спрямованих на отримання актуальної та достовірної інформації, свободу творчості та поширення інформації. Все це не могло не позначитися на системі національного права та зумовило появу та успішний розвиток інформаційного права, яке акумулює результати діяльності законодавчих та інших правотворчих органів, правозастосування,

наукових досліджень фахівців права в галузі правового регулювання інформаційної сфери. Найважливішим принципом інформаційного права є доступність інформації – свобода пошуку, отримання, передачі, використання та розповсюдження інформації будь-яким законним способом.

Поняття «інформація» спочатку пов'язувалося із соціальною та комунікативною діяльністю людей. Вже згодом з розвитком науки, техніки та суспільних відносин спостерігалось поступове проникнення поняття у сферу гуманітарних наук. Проте і досі загальновизнана дефініція інформації відсутня у сучасній філософсько-методологічній думці, теоретичних та прикладних науках [4, с. 119]. На практиці така проблема може створювати колізії у законодавстві та спричиняти нагромадження практичних аспектів, які не будуть мати майбутнього.

Феномен інформації у праві розглядається стосовно правового регулювання суспільних відносин. У межах юридичних наук також можна виділити різні погляди на поняття, що розглядається. Понятійний апарат інформаційного права грає найважливішу роль, оскільки утворює його як систему понять різного ступеня спільності, що призначений для додавання більшої однозначності змісту теорії інформаційного права, що створює необхідні умови удосконалення законодавства. Система термінів та понять будь-якої науки базується на результатах досліджень її предметної галузі та виділених закономірностях. Предметна галузь інформаційного права як досить нова галузь юридичної науки, що динамічно розвивається та знаходиться на одному з початкових етапів свого розвитку, широка і багатогранна, оскільки інформація є результатом пізнання людиною дійсності, мета засобом її діяльності і представлена у будь-яких суспільних відносинах, значна кількість яких вимагає правового регулювання.

З огляду на це, важливим аспектом є і поняття «інформаційне право». Так, О. А. Баранов розглядає інформаційне право як галузеву юридичну науку: «Інформаційне право – це галузева юридична наука, що вивчає сукупність норм права, що регулюють інформаційні відносини в суспільстві, які відносяться до інформаційної діяльності в цілому» [2, с. 25]. На жаль, у подальших роздумах вченого не наводиться дефініції понять «інформаційні відносини» та

«інформаційна діяльність», що не дає можливості встановити його думку автора про сутність цієї правової категорії.

М. С. Демкова також оперує терміном «інформаційне право», хоч і не наводить його інтерпретації. При цьому відносини щодо створення масової інформації вона відносить до складу інформаційних [3, с. 139].

Як ми можемо спостерігати, багато правознавців розглядають інформаційне право у вузькому його розумінні, не розкриваючи інформаційної сфери загалом, у сукупності, а зупиняються на її складових (або окремих інститутах інформаційного права), які її забезпечують, наприклад, на інформатиці, комп'ютерах, їх системах, засобах зв'язку та телекомунікації, причому часто взагалі без жодного зв'язку з інформаційною сферою.

На наш погляд, інформаційне право – це сукупність основоположних принципів політичного устрою держави, за наявності сформованого в ньому інформаційного суспільства, яким зобов'язані керуватися фізичні та юридичні особи як суб'єкти відносин з приводу збору, обробки, накопичення, зберігання, пошуку, поширення та надання споживачеві інформації і які регламентують діяльність юридичних осіб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, і навіть поєднання розроблених теоретичних доктрин і весь масив міжнародно-правових норм, що стосуються питань міжнародного інформаційного обміну і діяльності суб'єктів міжнародного права у інформаційній сфері. Закон України «Про інформацію» визначає інформацію як будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді [1].

Як і будь-яке право, інформаційне право має свої інститути, які безумовно пов'язані з поняттям «інформація», а роль її у сучасному світі перецінити важко. Напевно, всі ми знаємо вислів «Хто володіє інформацією, той володіє світом». Автором цього відомого висловлювання є Натан Ротшильд. Крилатим він став після того, як його процитував Вінстон Черчилль, а актуальність його зростає з кожним днем.

Можемо зробити висновок, що аналіз виділених позицій дозволяє говорити про можливість аналізу інформації як компонента правового режиму, що характеризується через його обсяг, властивості та види. Стрижнем інформаційного права виступає загальний правовий режим інформації, що базується на основоположних ідеях та засадах права, що виражають його сутність та відображені в принципах. Вони випливають із ідей свободи та справедливості, закріплюють об'єктивні закономірності суспільних відносин, фундаментальні соціальні цінності, які мають змістовне значення для забезпечення правопорядку. Найважливішими галузевими принципами інформаційного права є принцип свободи доступу до інформації, принцип обмеження інформаційних прав і свобод виключно на підставі та у випадках, передбачених законом, принцип свободи використання та поширення інформації, щодо якої законодавством не встановлені обмеження, та принцип балансу інтересів особистості, суспільства та держави. Проте наповнення існуючих понять новим змістом необхідне для глибшого відображення предмета дослідження та є наслідком зростання наукових знань про нього.

Список використаних джерел

1. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ (Редакція станом на 15.06.2022). *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 20.11.2022)
2. Баранов О. А. Інформаційне право України: стан, проблеми, перспективи: підруч. К.: Софт Прес, 2005. 316 с.
3. Демкова М. С. Електронне урядування – шлях до ефективності та прозорості державного управління. Інформаційне суспільство. Шлях України. К.: Відродження та ПРООН, 2004. С. 139.
4. Харенко О.В. Поняття «інформація» в юридичній науці та законодавстві України. *Часопис Київського університету права*. 2014. № 3. С. 119.

HOMO ECONOMICUS AND MODERN CHALLENGES OF SOCIETY

Petinova Oksana,
Doctor of Philosophy,
Professor of the Department of Philosophy,
Sociology and Management of Sociocultural Activities,
Ushinsky University

Socio-economic changes in Ukraine, the path and orientation towards the development of a socially-oriented market economy pose a task to our society to form a market economic culture among young people. This will contribute to the implementation and implementation of effective economic activity. An economic person must possess the necessary economic knowledge, abilities, skills, and experience, and have a high level of insurance culture. A modern Homo economicus in Ukraine is an entrepreneur by the type of thinking, which is characterized by the ability to make economic choices, the ability to effectively use resources, economic activity, which is expressed in individual independence in the decision-making process, in the organization of production, in personal responsibility for the results of one's economic activity.

The economic sphere of life is an integral part of our modern life. We are looking not only for the «points» of our economic growth, but also for the growth points of the spiritual forces of society. The economic sphere of society acts as a determinant of all social processes in their historical development, it makes it possible to trace all the richness of the integral life activity of an individual, without the constant process of production society in general and the individual in particular could not develop.

Economic education in Ukraine acquires a high status within the framework of national policy, this is connected both with the accumulation of information in various spheres of individual activity, and directly with external changes in society – new cultural trends, new economic orientations. The economic sphere of society's life and education are very closely connected, and this connection represents a field for a complex interdisciplinary understanding of those trends that are taking place in modern Ukraine and affect transformational processes in all spheres of life.

Philosophy is capable of a constructive search for innovative strategies in education, has the ability to take into account the specifics of the formation of the information society when formulating these strategies, to take into account the peculiarities of the impact of the phenomenon of globalization on society and an individual, to carry out a productive search for the foundations of intercultural communication and theoretically solve other urgent problems of modern education. The innovative nature of education should become an important tool in the preparation of an economic person.

Economic education of Ukraine plays a decisive role in the socialization of an economic person and acts as a strategic resource for its formation. Economic man in Ukraine is a product of modern capitalist society. The formation of economic thinking is a social order. The problems of economic education are inextricably linked with humanities, awareness of the role of the individual in social processes and the economy as a whole. Through the social institute of education, there is a broadcast, «imposition» of the national model of economic culture on an individual; it fulfills the most important mission – it forms a new generation of our state, a new economic person, capable of innovation, universally cultural and highly moral, because the understanding of man not only as a means, but also as the goal of the economy becomes more organic to modern trends in economic science. One of the main basic competencies of modern education, both general and professional, is «learning to be», that is, mastering the ability to exist rationally, morally, to survive consciously and independently.

USAGE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Підвисоцька Галина Володимирівна,
*викладач кафедри міжкультурної комунікації та соціально-гуманітарних
дисциплін ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»*

Improving the quality of education is a necessary condition for formation information society, i.e. informatization of society. Along with that the concept of informatization of education logically arises.

At the current stage of education development, intensive introduction of information is a national priority. Therefore, further improvement of educational process, namely teaching a foreign language is impossible without application information and communication technologies, which are considered qualitatively new means of dissemination and accumulation of knowledge.

The usage of information and communication technologies helps, promotes the formation and development of students' communicative culture practical mastery of a foreign language, develops intellectual and creative personal qualities of students taking into account their interests, motives, system values and involving students in systematic creative, searching, experimental work, education of active, competent, creative an individual who knows how to work with non-standard tasks [2; 3]. These are the ones quality, formed in the process of active implementation of information-communication technologies in foreign language teaching.

Nowadays we live in a digital environment that dictates its own rules, leads to rethinking and changing methods and techniques of teaching material. Therefore, the use of modern of information and communication technologies is one of the most important and sustainable trends in foreign language learning [4].

The process of organizing students' foreign language learning, using information and communication technologies allows:

- first, to make this process interesting through implementation interactive forms of learning, and secondly, to make it bright, dynamic, diverse with the help of modern ICT capabilities;

- effectively to solve the problem of visibility, to expand opportunities visualization of educational material, making it more understandable and available;

- to individualize the learning process using different level task that will contribute to the assimilation of educational material in the individual pace, independently, using convenient ways of perceiving information that causes positive emotions of students;

- to develop the skills,

- independently to analyze and correct mistakes made, adjust their activities by using ICT for feedback to the teacher, as a result of which self-control skills are improved;

- to carry out independent educational and research activities (modeling, project method, development of presentations, publications, etc.), thereby developing students' creative activity.

Information and communication technologies include electronic equipment and software: computer, laptop, multimedia space, smart board, projector, i.e. these are the informational means and resources that contribute to the modern provision of the educational process [1; 4].

Undoubtedly, the biggest advantage of using information- communication technologies in the teaching of the English language are provided multisensory perception, i.e. simultaneous involvement of vision and hearing. This one the opportunity contributes to the proper reception and the process of intensive memorization of foreign language material.

Visual visualization of foreign language material using presentations, video files, etc. provides an opportunity to do without translation semanticization. That is, acquaintance and understanding of the meanings of words, actions, language clichés with the help of presentations and animations. This ensures the development of students' language skills, which is important in the process of learning to communicate in a foreign language.

Using the means of information and communication technologies, using various forms and methods of work, was achieved increase in students' activity, their interest in learning a foreign language, deepening the skills of independent work, improving moral value requests, self-requirements, responsibility.

Список використаних джерел

1. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках іноземної мови. Тематичний збірник праць обласного теоретико- методологічного семінару методистів іноземної мови районних, міських методичних кабінетів, центрів.[Електронний ресурс]. Режим доступу: roipro.org.ua > iblock > bcc > posibnyk-zakhodu.

2. Дишлєва С. Інформаційно-комунікаційні технології та їх роль в освітньому процесі. [Електронний ресурс]. URL: <http://osvita.ua/school/technol/6804/print/>

3. Овчаренко З. П. Інформаційні технології як засіб інтенсифікації вивчення англійської мови. [Електронний ресурс]. URL: http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/ovcharenko_informatsiini.pdf

4. Птушка А.С. Використання інтернету на заняттях з іноземної мови. [Електронний ресурс]. URL: <https://naub.oa.edu.ua/2016/0%B7/>

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ЯК КОМУНІКАТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ВПЛИВУ НА МАСОВУ СВІДОМІСТЬ

Сергієнко Тетяна Іванівна,

кандидат політичних наук, доцент,

доцент кафедри міжнародних відносин та соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації на територію України стало справжнім потрясінням як для населення так і для всього світу. 24 лютого 2022 року збройна агресія Російської Федерації попередніх років переросла в повномасштабну війну. Сама ж війна проти України почалась ще у 2014 року, та носила здебільшого світоглядний характер і мала за мету підкорити свідомість населення. Цю війну назвали «гібридною», представивши її як новий спосіб проведення агресивної політики, що включає використання спецпідрозділів, нерегулярних збройних формувань, інформаційну війну та пропаганду [3, с. 80].

Щодо проблем вивчення інформаційних процесів, то даним питанням займаються відомі дослідники такі як: Н.Волковський, С.Жук, В.Косєвцов, А.Кузьменко, О.Кіндратець, О.Литвиненко, І.Лук'янець, В.Остроухов, П.Панарін, В.Петрик, Г.Почепцов, П.Прибутько, М.Присяжнюк, А.Рось, В.Толубко, М.Требін, О.Титенко та ін. Проте, не дивлячись на великий інтерес до зазначеної проблеми, сьогодні вивчення даного питання залишається актуальним.

Досліджуючи особливості інформаційної зброї, зазначимо, що вона здійснює вплив на волю супротивника та його здатність ефективного ведення інформаційної війни [1, с. 75]. При інформаційно-технічній боротьбі головними об'єктами впливу і захисту є інформаційно-комунікативні системи. Інформаційно-

технічний вплив є цілеспрямованим виробництвом і поширенням спеціальної інформації, яка справляє безпосередній вплив на функціонування та розвиток інформаційно-технічного середовища суспільства.

Інформаційна війна розглядає інформацію як окрему сутність або як потенційну зброю та вирашну ціль. Це якісно новий вид боротьби, активна протидія в інформаційному просторі. Тобто це атака на інформаційну функцію незалежно від використовуваних засобів. Стратегічна інформаційна війна використовує специфічну зброю. Ця зброя не завдає фізичної шкоди, але призводить до справжньої війни.

Посягання на територіальну цілісність української держави і її недоторканість засвідчили підвищену суспільну небезпеку та тяжкі наслідки. Повномасштабне військове вторгнення Російської Федерації на територію України завдало потужного удару по всіх ланках економічної системи нашої країни. Зменшився обсяг виробництва основних видів продукції, зокрема, що є основою експортного потенціалу України. Крім того, заблоковані порти і, таким чином, більша частка зовнішньої торгівлі. Руйнується транспортно-логістична, соціальна, маркетингова та інженерна інфраструктура цілих регіонів. Відбувається відтік кадрів за кордон і часткове їх переміщення на захід країни, що тимчасово виключає сотні тисяч людей з активного економічного життя [3, с. 81].

Події які сьогодні відбуваються свідчать, про те що реальна та інформаційна війна поєднані. Постійний інформаційний тиск з боку агресора дає змогу маніпулювати свідомістю суспільства, що призводить до руйнування ідеологічного опору, типу і стилю правління, підміні національних інтересів і цілей розвитку держави.

Сьогодні існує велика кількість засобів впливу на свідомість суспільства, наприклад, зниження рівня доступу звичайних людей до інформації; навмисне приховування інформації для зниження рівня довіри до державної вад; надання інформації з такої точки зору що не дає можливість її сприймати та аналізувати; навішування ярликів, що дозволяє компрометувати певних політичних діячів та їх ідеї без доказів. Використання в інформаційно-комунікативних процесах

маніпулятивного впливу серед сучасного інформаційного суспільства досягло таких масштабів, що може становити загрозу інформаційно-психологічної безпеки особистості і суспільства в цілому. Широкомасштабне застосування маніпулятивного впливу в комунікаційних процесах дезорієнтує населення, викликає психоемоційну і соціальну напруженість, що не дозволяє адекватно сприймати соціально-економічну та суспільно-політичну ситуацію та діяльність суб'єктів політики, в тому числі і вищих органів державної влади. Це, в свою чергу, підсилює дестабілізацію внутрішньополітичної ситуації і призводить до деструктивних явищ які дезінтегрують сучасне суспільство [2, с. 36].

Отже, розгорнута Російською Федерацією інформаційна кампанія проти України є досить глибокою та багаторівневою агресією. Вона містить багато факторів, спрямованих на те, щоб послабити Україну політично, економічно, військово та інформаційно. Проте, Російська Федерація використовуючи інформацію як засіб війни, нам не залишає вибору, як боротися з нею, нейтралізуючи зброю та приборкуючи агресора. Основне завдання сьогодні не допустити розколу серед суспільства в середині держави, подолати ворога, зупинити вторгнення Російської Федерації та зберегти нашу незалежність.

Список використаних джерел

1. Арабаджиєв Д.Ю., Сергієнко Т.І. Особливості розвитку сучасного інформаційного суспільства в Україні в умовах політичної конфліктності. *The 2 nd International scientific and practical conference «Scientific achievements of modern society»* (October 9-11, 2019) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2019. С.74-79.

2. Арабаджиєв Д.Ю., Сергієнко Т.І. Теоретико-методологічні засади моніторингу соціальної згуртованості та стійкості у сучасних реаліях України (на прикладі Запорізької області). *Регіональні студії*, 2022. № 30. С.35-39.

3. Сергієнко Т.І., Куріс Ю.В. Консолідація українського суспільства в умовах військової агресії Російської Федерації проти України. *HUMANITIES STUDIES: збірник наукових праць* / гол. ред. В. Г. Воронкова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск 11 (88). С. 79-86.

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ПРОТИПРАВНОЇ ПОВЕДІНКИ

Скок Олександра Сергіївна,

*кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри права,
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»*

Суспільство постійно перебуває у стані розвитку. Різні сфери нашого життя відображають тільки проміжний результат, який на певному етапі вважається досягнутою метою. Сучасне суспільство характеризується розвиненим інформаційним ресурсом, який має неабиякий вплив майже на всі сфери життя людини. В певній мірі зміст закону про кримінальну відповідальність відображає стан сприйняття людиною інформаційних технологій, мету їх існування, а також підходи до їх використання. Зокрема, Кримінальний кодекс України містить кримінально карані діяння, які вчиняються за допомогою використання різного роду інформаційних технологій. Так, одним із кримінальних правопорушень проти власності є шахрайські дії, спрямовані на заволодіння чужим майном або придбання права на майно шляхом обману чи зловживання довірою, яке може бути вчинено за допомогою електронно-обчислювальної техніки (ч. 3 ст. 190). В Особливій частині КК України є окремий розділ, яким встановлено відповідальність за діяння у сфері використання електронно-обчислювальних машин (далі – ЕОМ) (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Проявами такої протиправної поведінки можуть бути діяння, пов'язані із несанкціонованим втручанням в роботу інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж (ст. 361); створенням з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдженням або збутом (ст. 361¹); несанкціонованим збутом або розповсюдженням інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в ЕОМ (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації (ст. 361²); несанкціонованими діями з інформацією, яка оброблюється в ЕОМ (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних

мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї (ст. 362); порушенням правил експлуатації ЕОМ (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється (ст. 363); перешкоджанням роботі ЕОМ (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку (ст. 363¹) [1].

В останні роки питання встановлення кримінальної відповідальності за нові види протиправної поведінки, які можуть бути реалізовані за допомогою інформаційних технологій, гостро постало перед законодавчим колом. Так, наприклад, виконання зобов'язань, які взяла на себе Україна після ратифікації Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, стало однією з підстав криміналізації протиправної поведінки з урахуванням розвитку інформаційного суспільства. Зокрема, положеннями даної Конвенції, вкрай необхідним визначено міжнародне співробітництво, спрямоване на протидію проявам сексуальної експлуатації та сексуального насильства щодо дітей, враховуючі їх «тривожні розміри на національному та міжнародному рівнях» [2]. При цьому, важливе значення має використання інформаційно-комунікаційних технологій як серед дітей, так і серед осіб, які вчиняють протиправні діяння. Зважаючи на це, у 2021 році, було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (Ланцаротської конвенції)» [3], яким криміналізовано «Одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження» (ст. 301¹) та «Проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої особи» (ст. 301²). Слід зауважити, що дані кримінальні правопорушення можуть бути вчинені за допомогою інформаційно-телекомунікаційних систем або технологій, що прямо зазначено в диспозиціях цих статей. Враховуючі офіційну статистику,

встановлення відповідальності за ці діяння має вкрай важливе значення, адже за даними Офісу Генерального прокурора, станом на листопад 2022 року, було зареєстровано 1090 кримінально караних діянь за ст. 301¹ КК України та 1 кримінальне правопорушення за ст. 301² КК України [4].

Отже, за допомогою інформаційних технологій, які є одним із наочних прикладів розвитку інформаційного суспільства, можна чинити як позитивний, так і негативний вплив не тільки на життя окремих громадян, а і на розвиток суспільства в цілому.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 25.11.2022).

2. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства : Міжнародний документ від 25.10.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text (дата звернення 25.11.2022).

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (Ланцаротської конвенції) : Закон України від 18.02.2021 р. № 1256-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1256-20#Text> (дата звернення 25.11.2022).

4. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі за листопад 2022 року. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2> (дата звернення 25.11.2022).

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ, МЕДІАГРАМОТНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОЛЯ

Соловйова Ірина Юріївна,

*здобувач освіти 1 курсу спеціальність 053 «Психологія»
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»*

Науковий керівник: Бердо Рімма Сергіївна,

*старший викладач кафедри міжкультурної комунікації та
соціально-гуманітарних дисциплін
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»*

Інформатизація – сукупність організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані

на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, які побудовані на основі застосування сучасної комп'ютерної та мережевої техніки.

Завдяки комунікаційній мережі, суспільства та програмам ми отримуємо інформацію.

Інформатизація суспільства спрямована на: формування правових, організаційних, науково-технічних, економічних, фінансових, методичних та гуманітарних передумов розвитку інформатизації; застосування та розвиток сучасних інформаційних технологій у відповідних сферах суспільного життя України; формування системи національних інформаційних ресурсів; створення загальнодержавної мережі інформаційного забезпечення науки, освіти, культури, охорони здоров'я тощо; створення загальнодержавних систем інформаційно-аналітичної підтримки діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування; підвищення ефективності вітчизняного виробництва на основі широкого використання інформаційних технологій; формування та підтримка ринку інформаційних продуктів і послуг; інтеграція України у світовий інформаційний простір.

Інформатизація включає в себе: міжнародні та міжміські телекомунікаційні і комп'ютерні мережі; систему інформаційно-аналітичних центрів різного рівня; інформаційні ресурси; інформаційні технології; систему науково-дослідних установ з проблем інформатизації; виробництво та обслуговування технічних засобів інформатизації; системи підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері інформатизації.

Інформатизація суспільства сприяє застосуванню в різних галузях сучасних інформаційних технологій й програмного забезпечення. З їх допомогою підвищується ефективність діяльності організації (підприємства). Вона прискорює розвиток інформаційних технологій та допомагає підвищити кваліфікацію працівників, за допомогою навчання та освоєння сучасних засобів автоматизації. Професійний розвиток працівника, його постійна самоосвіта і вона є причиною

зміни його організаційної поведінки. Зміна організаційної поведінки окремого працівника в майбутньому буде приводити до зміни організаційної поведінки всього колективу. Інформатизація суспільства спричиняє необхідність періодичної модернізації управління організаційною поведінкою окремого працівника й цілого колективу. Інформатизація дає нам можливість отримати знання у тій чи іншій сфері та покращити життя за рахунок збільшення продуктивності та полегшення умов їх праці.

Інформатизація суспільства веде як до прискорення темпів науково-технічного прогресу, інтелектуалізації всіх життєвих сфер, до створення нового інформаційного середовища суспільства, що сприяє забезпеченню розвитку творчого потенціалу людини. Інформатизація суспільства потрібна нам для передавання та отримання інформації.

Медіа грамотність – сукупність знань, навичок та умінь, що дозволяють людям аналізувати, критично оцінювати і створювати різноманітні повідомлення для різних типів медіа. Окрім цього, медіаграмотність передбачає вміння розуміти й аналізувати, як медіа функціонують у суспільстві та який вплив вони мають.

Медіа грамотність у період війни допомагає нам залишатися в курсі всіх політичних та військових подій, для цього створені різні сайти та боти, наприклад бот «повітряна тривога» – допомагає нам бути в курсі подій і завдяки ньому ми знаємо, коли нам потрібно йти в укриття. Завдання медіа грамотності – трансформація медіа споживання в активний та критичний процес, допомагаючи людям краще усвідомити потенційну маніпуляцію (особливо у рекламі), а також допомогти людям зрозуміти роль ЗМІ та громадянських, спільних медіа у побудові поглядів на реальність. Медіа грамотність вчить нас розуміти, як вік, стать, раса, соціальний статус і моральні принципи впливають на інтерпретацію інформації, опублікованої в продуктованому ЗМІ.

Інформаційне поле має великий вплив над людством, у ньому є як і корисна інформація, так і пропаганда, яка змінює нас та нашу особистість (якщо ми потрапляємо під її вплив). Також завдяки цій інформації ми маємо можливість бути в курсі справи останніх подій у нашій країні, можемо багато дізнаватися про

економіку, про ново-розроблені препарати, але деяка інформація може завдати нам шкоди, адже в Інтернеті є не тільки позитивна інформація, а й пропаганда, яка охоплює нашу свідомість.

ЗМІ не лише виконують інформативну функцію (хоча вона має бути основною), але пропагують ідеї, погляди, вчення, політичні програми і формують думку громадян. Важливий вплив на психологію здійснює музичний супровід до картинки та кольорова гама, бо кожний колір налаштовує на відповідну хвилю поведінки, реакції – він фактично створює настрій.

Таким чином, можна загострити або пом'якшити інформацію, що надається. Інформаційне поле впливає як через створюване інформаційне тло, так і через адресно-спрямовані на індивіда або групу інформаційні потоки.

Список використаних джерел

1. Лизанчук В. Психологія мас-медіа. Львів : ЛНУ ім. Ів. Франка, 2015. 420 с.
2. Марута Н. О. Інформаційно-психологічна війна як новий виклик сучасності: стан проблеми та напрямки її подолання / Н. О. Марута, М. В. Маркова // Український вісник психоневрології. 2015. Т. 23, вип. 3 (84). С. 21–28.

ЗМІНИ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ ЧЕРЕЗ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Хорешко Надія Володимирівна,

*заступник директора з навчально-виховної роботи, викладач вищої
категорії, Красноградський аграрно-технічний фаховий коледж
імені Ф. Я. Тимошенка*

Однією з потужних тенденцій сучасності є перетворення інформації на глобальний ресурс, використання якого дає змогу значно збільшити ефективність керування всіма життєвими сферами особистості.

В умовах радикальних суспільних трансформацій і становлення єдиного світового інформаційного простору, інформаційна безпека стає ключовим компонентом усієї системи національної безпеки країни. Важливою особливістю

впливу засобів інформації на індивідуальну психологічну свідомість кожної людини є те, що вони можуть не помічатися й не усвідомлюватися самою людиною. Фахівці стверджують, що небезпечні впливи інформації на індивідуальну психологічну свідомість можуть призвести до двох видів взаємозалежних змін [2]. Перш за все, це зміни психічного здоров'я людини. Оскільки в разі інформаційних впливів важко говорити про межі норми і патології, показником змін може бути втрата адекватності відображення світу у свідомості й ставлення до світу. Надалі, це зрушення в цінностях та життєвих позиціях, орієнтирах та світогляді особистості. Такі зміни обумовлюють прояви девіантної антисоціальної поведінки й становлять небезпеку вже для суспільства і держави. Відбувається глибинна трансформація суспільної свідомості, зокрема усвідомлення об'єктивних змін у багатьох сферах життя, котрі визначають специфіку соціальних взаємовідносин. На думку багатьох дослідників впливу інформації на психологічний стан людини, основою інформації є маніпулятивний вплив на масову свідомість, мета якого полягає у: внесенні у суспільну та індивідуальну свідомість ворожих, шкідливих ідей та поглядів; дезорієнтації та дезінформації мас; послабленні певних переконань, устоїв; залякуванні свого народу образом ворога; залякуванні супротивника своєю могутністю; забезпечення ринку збуту для підприємств своєї економіки.

Дослідження питань впливу засобів масової інформації, медіаграмотності населення, впливу пропаганди, набули значної актуальності протягом останніх років в Україні. З початком воєнного стану, все більше науковців приділяли увагу ролі дезінформаційного впливу на свідомість населення, вивчалися проблеми функціонування засобів масової інформації в Україні, питання і доцільність державного регулювання медіагалузі в умовах інформаційної війни. Тепер питання медіаграмотності стали життєвою необхідністю. Тема інформаційної зброї, інформаційного впливу на суспільство та формування провідних орієнтирів особистостей та їх психологічної рівноваги у різних сферах життя не є новою, багато дослідників вивчали основні механізми впливу інформації на людину та суспільство. Але, вони постійно видозмінюються, адже сфера засобів масової

комунікації є дуже динамічною і завдяки цьому з'являється безліч нових і неврахованих аспектів, дослідження яких має на меті їх виявлення, подальший розвиток, структурування і поширення у суспільстві.

На індивідуальних же рівнях, існують певні рекомендації щодо персональних дій із захисту від негативного впливу інформації. Зокрема, особливої актуальності набувають засоби так званої «інтелектуальної гігієни». Найнадійнішими методами захисту при цьому є толерантність і вміння думати. Щоб не стати жертвою інформаційних каналів, не можна одразу ставати на захист, чи то навпаки – кидатися на боротьбу із висловленою позицією, а сприйняти її саме як позицію, на яку інша людина має право. При цьому потрібно визначити, що саме намагається сказати людина, який розумний сенс вона вкладає у своє повідомлення – поза емоційним навантаженням. Як не дивно, але якраз найбільш радикальні і послідовні захисники своїх цінностей і є найбільш вразливими для прийомів інформаційного впливу. Людина, яка не може стриматися і виплескує свою агресивну реакцію на співрозмовника, що висловив позицію, яка здається їй неприйнятною, людина, яка не припускає існування іншої позиції, точки зору чи світогляду, яка не визнає своїх помилок і не вміє вибачатися – така людина є оптимальним об'єктом маніпуляції. З іншого боку, спроможність контролювати агресію, толерантність, повага до чужого права висловити свою думку, спроможність проаналізувати запропонований набір фактів, відділити гіпотези й інтерпретації від фактів і припущень, критичне ставлення до інформації, цілісне розуміння власної системи цінностей і моральних координат – усе це робить людину захищеною від інформаційного впливу. Отже, в арсеналі сучасної людини є різноманітні способи протидії інформаційному впливу, серед яких максимально простими є критичне осмислення інформації, набуття навичок позитивного мислення, інтелектуальна і фізична активність, перенесення акценту уваги на близьких і родинну взаємодію, навички спілкування з природою та самим собою без додаткових засобів інформаційного впливу.

Підсумовуючи наведене вище, можна стверджувати, що основою і центральною мішенню інформаційного впливу є людина, конкретна особистість з конкретними особливостями психічного сприйняття. А саме від окремих особистостей, їхніх взаємозв'язків і відносин залежить нормальне функціонування спільнот і соціальних інституцій – від малої групи до усієї держави та суспільства загалом. Через ці обставини здоров'я та психологічний добробут нації, її стресостійкість та вміння не піддаватися інформаційному впливу мають першочергове значення, тому на їх підтримку повинні бути спрямовані усі можливі зусилля, наукові пошуки й організаційні заходи.

Список використаних джерел

1. Волошин П. В. Стратегія охорони психічного здоров'я населення України: сучасні можливості та перешкоди / П. В. Волошин, Н. О. Марута // Український вісник психоневрології. 2015. Т. 23, вип. 1 (82). С. 5–11.
2. Марута Н. О. Інформаційно-психологічна війна як новий виклик сучасності: стан проблеми та напрямки її подолання / Н. О. Марута, М. В. Маркова // Український вісник психоневрології. 2015. Т. 23. Вип. 3 (84). С. 21–28.

THE PHENOMENON OF MODERN INFORMATION WAR

Четвертак Марія Василівна,
здобувач вищої освіти 3 курсу

Науковий керівник: Ювковецька Юлія Олександрівна,
*кандидат філософських наук,
Державний торговельно-економічний університет*

The era of digitalization in the 21st century and the development of information technologies have not only simplified the lives of lots of people in many areas, but also have made them more vulnerable to suggestion and to some extent dependent on the information space. Information can often exceed in value even material goods. Information can become dangerous during certain powerful social disturbances or global processes. That is why it becomes very important whose hands influential media resources are concentrated in and what goal is pursued by this or that party. Correctly selected, emotionally colored and timely delivered information really affects on an

individual and the public consciousness as a whole. That's why information in combination with modern progressive technologies can become a dangerous weapon. Very often, manipulation of information is used in politics and the resolution of interstate conflicts. With the development of modern technologies, the scale of manipulations, which sometimes have devastating consequences, also increases.

Against this background, such a phenomenon as «information war» appeared. Information warfare is the use of information and its management for the purpose of obtaining a competitive advantage over the enemy, which includes: collection of tactical information; protection of information resources; dissemination of propaganda or disinformation to demoralize the population; undermining the quality of the opponent's information [1]. Information warfare, like any other, represents a confrontation between parties who have different positions, views and goals. However, the weapon in such a war will not be considered as physical weapons, but carefully selected and prepared information.

The research made by information technology security experts, Volodymyr Khoroshko and Yulia Khokhlachova seems to be interesting and up-to-date. They distinguish two types of information warfare, namely electronic and psychological. The first one is carried out by influencing the means of telecommunications and radio communication, computer networks. And the second is implemented with the help of various methods of propaganda, which affects the consciousness of the population [2, p. 284]. The understanding of the first type also includes such aspects as an attack on information infrastructure, cyber terrorism, cyber crime, attacks on commercial and military websites, deactivation of websites, cyber warfare, network warfare [3].

The main aim of information warfare is to change concepts and change people's thinking in order to achieve certain goals. Modern information warfare can be conducted stealthily, anonymously, and remotely, which is a top priority. It also costs less than using a weapon, although the result can be more powerful. The object of attack here is the enemies' cultural space, their consciousness, and for a long time they may not even realize that have become the object of attack or control from the outside. The tools of information wars include: censorship, propaganda, slander and rumor spreading, as

well as hacking and information espionage. The techniques of information warfare in the 21st century have become much more sophisticated, and therefore more dangerous, due to the fact that specialists who plan and carry out information attacks are armed with modern knowledge in the field of psychology and information technologies. This allows them to influence consciousness and thus control people's actions [4].

Mass media have obtained the main tool in the hands of manipulators. For many years, the main mouthpiece of the information war was television and radio. But nowadays, with the spread of popularity of social networks and the continuous flow of information in every phone, the information conflict of interests has reached a new level.

In this context, the information war waged by the Russian Federation against Ukraine since the beginning of open aggression in 2014 poses a real threat. We are not talking about the territorial integrity of the state, which has already been violated by armed intervention, but about the subjugation of the consciousness of the local population, the separation of the nation in half [5].

The history of Russian propaganda originates in the distant past and is a continuation of the Soviet propaganda machine, which at one time penetrated the lives of half the globe and formed false ideas that still work against Russia and hinder the formation of democracies and alternative views on certain processes.

If we take the modern Russian-Ukrainian war as a basis, then Russia uses propaganda as one of the methods of information warfare. It is distributed both to the Ukrainian and Russian population, and to a foreign audience. Manipulation of facts and various kinds of fakes, which are aimed at Ukrainians now, are aimed at demotivating and predisposing to negotiations and losing the war. Propaganda directed at Russians serves as "fuel" for inciting hatred, envy and aggression against another nation and the world as a whole. In other words, the propaganda is aimed at supporting the created dictatorial regime. The foreign direction of propaganda serves, in turn, to create a false impression of what is actually happening on the territory of Ukraine, as well as to reduce international support for Ukraine in the struggle for freedom and independence. Russian agents and propaganda have reached huge scales, but this does not mean that it

has a chance to achieve global goals with such methods, because the time has come for the victory of the «light side». Ukraine and the world during the war unleashed by Russia realized that most of the ideas about greatness, influence and invincibility that Russia created about itself are nothing more than a skillfully invented myth. That is why Ukrainians are fighting on the information front and spreading propaganda aimed not only at our population, but also at the international audience. The main tool now is direct refutation and publication of facts, but there are other methods of protecting the information space and countering disinformation:

- Establishing and neutralizing potential disinformation channels;
- Indirect refutation (For example, to indicate the dubiousness of the source of information; absurdization of accusations);
- Diverting attention (For example: diverting the enemy's resources to another object by redirecting it to another activity; introducing a new sensational message into the information space and diverting the audience's attention to a new sensation; diverting the audience's attention to an insignificant fact within the current problem (focusing the audience's attention on points that are not fundamental for you within the framework of the problem voiced by the opponent);
- Silence in response to a fake;
- Minimizing the impact (For example: emphasizing that the message indicates some true events);
- Discrediting (intentional actions aimed at undermining the authority, image and trust of the source of negative information). For example: publication of compromising material); public outrage or mass expression of negative judgment about the information or its source.
- Blurring of negativity (generation of neutral or positive information about the object in volumes exceeding the volumes of negative information);
- Bringing it to the point of absurdity (a method based on creating immunity in the audience to negativity about the object) [6].

To conclude, Information War is a modern method of using information and managing it in order to gain a competitive advantage over the other side of the conflict.

Information and influential media resources that are «in the wrong hands» can pose a real threat. In my opinion, Ukraine has gained a great pace of digitization and media literacy and has learned quite well to counter enemy fakes. Despite this, we must continue to implement digital education in the lives of Ukrainians for the sake of further struggle in the information space so that nothing stands in the way of our victory!

References

1. Serskykh Nadiya, Information Wars in the Internet Marketing Context, 2014, – Access mode: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znptdau_2014_2_7.pdf URL: <http://www.dtic.mil/cgi-bin/GetTRDoc?AD=ADA395859> (date of access: 26.11.2022).
2. Павлишин О. Інформаційна війна нескінченності: інтерв'ю з Пітером Померанцевим. Access mode: <https://kunsht.com.ua/piterpomrancev/> (date of access: 26.11.2022).
3. Williams Patricia, «Information Warfare: Time for a redefinition», Edith Cowan University, Research Online, Australia, p. 10, 2010. Access mode: http://www.researchgate.net/profile/Patricia_Williams10/publication/49279651_Information_Warfare_Time_for_a_redefinition/links/09e415121830739c6b000000.pdf (date of access: 26.11.2022).
4. Булгару, Вікторія Миколаївна, and В. М. Булгару. «Феномен інформаційної війни у сучасному світі». (2022). Access mode: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/20311/Булгару%20Вікторія%20Миколаївна.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (date of access: 26.11.2022).
5. Беленчук, І. В. «Інформаційна війна як елемент агресії Російської Федерації проти України та особливості її вивчення у шкільному курсі історії». Access mode: http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/15914/Belenchuck_fpis_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y (date of access: 26.11.2022).
6. Brzhevskaya, Zoreslava, et al. «ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ, ЗАГРОЗИ ТА ПРОТИДІЯ». Електронне фахове наукове видання «Кібербезпека: освіта, наука, техніка» 3.3 (2019): 88-96. Access mode: <https://csecurity.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/65/79> (date of access: 26.11.2022).

THE INFLUENCE OF INFORMATION PROPAGANDA ON SOCIETY DURING THE WAR

Chukhlib Anastasiia

*faculty of International Trade and Law,
course 3, group 23, specialty International Law,
State University of Trade and Economics*

Scientific supervisor: Yuvkovetska Julia,

*docent, PhD in Philosophy, Associate Professor of the Department of Foreign Philology
and Translation State University of Trade and Economics*

When military operations take place in a certain country, the war is waged not only on the battlefield, but also in the information space. A very common phenomenon during the war is information propaganda and information warfare. To deal with this issue, first of all, we need to understand the concept of «propaganda» and «information warfare».

Information warfare is a profitable way for the organizer to present information, to form the necessary views, public opinions, complementary processes of logical thinking, a holistic system of views on certain problems of society or a group of people. The purpose of information warfare is to weaken the moral and strength of the enemy and strengthen your own. This war does not lead to bloodshed or murder, destruction and has no victims. The main task of information warfare is to manipulate the minds of people [2, p. 250].

Propaganda is a form of communication, worldviews, theories, statements, facts, arguments, rumors and other information – intended for dissemination in society in order to influence public opinion in favor of a common cause or public position.

There are 4 types of information warfare. Information warfare may include:

1. collection of tactical information;
2. ensuring the security of own information resources;
3. spreading propaganda or disinformation to demoralize the enemy army and population;
4. undermining the quality of enemy information and preventing the enemy from collecting information;

As for propaganda, this form of communication can be spread in society in several ways. But some of the main methods that are used during the war are:

1. demonization of the enemy;
2. diktat;
3. disinformation;

Emotionality and search for the enemy. A characteristic feature of Russian propaganda is the emotional presentation of information. For example, constantly showing destroyed houses and suffering of civilians, the media appeal to human feelings (such as pain, fear), evoke sympathy, and thus reduce the ability of viewers to critically perceive and analyze information [1, p. 95].

In the first two or three weeks after the beginning of the full-scale Russian offensive against the Ukrainian people and state, the aggressors counted on the «Donbas scenario». According to the aggressor, the civilian population had to believe that Ukraine had abandoned them, even shelled them, and the Russian occupiers were the liberators and defenders of civilians. However, the plan did not work - racist attackers became hostages of their self-confidence and self-deception inspired by racist propaganda [3].

Already in the first days of the massive attack it was clear that the Russian invaders do not enjoy the support of the population in any of the temporarily occupied territories of Ukraine [3].

The most visible and therefore well-known were the open protests against the invaders in Kherson, which were suppressed only by brutal repression. However, outwardly unnoticeable, but no less powerful resistance to the invaders was felt everywhere, and Russian soldiers were disoriented - why are they not met with flowers and flags of their state?

The detachment from reality played a cruel joke with the Russian aggressors, whose propaganda so subtly manipulated the reality for ordinary people that the Kremlin leaders themselves believed it. And severely miscalculated [3].

But no propaganda can justify an open large-scale attack. February 24 was a cold shower for this part of Ukrainian society. After the large-scale attack of the Russian

Federation, a Ukrainian national consensus has finally emerged regarding the Russian Federation as an aggressor whose army must be stopped and driven out of Ukraine at any cost.

The strength of Ukrainian civil society itself allows it not only to defend the domestic information space, but also to move to other platforms and destroy Russian propaganda in the world and even on the territory of the Russian Federation. The same rules apply here, according to which the Armed Forces receive the latest Western weapons – the world fully supports those who help themselves [3].

References

1. Починок В. Російська пропаганда в інформаційному просторі України. Актуальні проблеми міжнародних відносин: матеріали студ. наук. конф., м. Київ, 27 трав. 2021 р. С. 94–96
2. Брус В.В. Пропаганда як засіб ведення інформаційної війни. Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє: матеріали всеукр. наук. конф., м. Черкаси, 21 квіт. 2022 р. С. 250–252
3. Печерський А. Чому рашистська пропаганда програла: UTR: <https://armyinform.com.ua/2022/09/22/chomu-rashystska-propaganda-prograla/> (дата звернення 22.09.2022)

ВПЛИВ МЕДІАГРАМОТНОСТІ НА СУСПІЛЬСТВО В УМОВАХ ВІЙНИ

Шелест Лариса Юріївна,

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП Середня освіта (Українська мова і література)*

Науковий керівник: Петінова Оксана Борисівна,

*доктор філософських наук, професор кафедра філософії, соціології та
менеджменту соціокультурної діяльності,
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського*

Грамотність усі віки була показником освіченості людини. Об'єктивно рівень грамотності свідчить про соціально-економічний та соціокультурний статус суспільства, його моральний стан, соціальну справедливість. Сучасному світі постала нова актуальна проблема медіаграмотності, яка інтенсивно впливає на думку соціуму.

Медіаграмотність – сукупність знань, навичок та умінь, що дозволяють людям аналізувати, критично оцінювати і створювати різноманітні повідомлення для різних типів медіа. Окрім того, медіаграмотність передбачає вміння розуміти й аналізувати, як медіа функціонують у суспільстві та який вплив вони мають.

Бути медіаграмотним означає бути спроможним знайти те, що ми шукаємо, вибрати те, що нам потрібно, й визначити, наскільки надійною є ця інформація. Бути медіаграмотним означає бути здатним оптимально використовувати відповідну інформацію, зберігаючи її розумно, й ділитися нею з іншими [1].

Питання медіаграмотності наразі займає важливу позицію під час повномасштабної війни. Фейки, плітки, пропаганда спіткають нас на кожному медіа просторі.

Державна аудиторська служба склала поради, щоб бути медіаграмотним під час війни:

- Перевіряйте джерела. Не вірте новинам з першої ліпшої стрічки чи репосту. Пам'ятайте, що фейки поширюються швидше, ніж правда! Споживайте інформацію лише з офіційних джерел.

- Відправляйте сенсаційні новини у «карантин» на деякий час. Цілком вірогідно, що заголовки, що зловили хайп – були фейковими, перебільшеними, а саму новину можуть спростувати вже через пару годин.

- Не поширюйте сумнівні пости, не репостіть неперевірену інформацію. Адже більшість брехливих повідомлень – це частина продуманої інформаційної війни проти України.

- Не забувайте про небезпеку зламу й хакерської атаки - якщо побачите, що офіційне медіа публікує щось не звичне, пошукайте підтвердження в інших джерелах.

- Не довіряйте не перевіреним групам у соцмережах та телеграм каналам. Сюди росіяни можуть закидати дезінформацію, аби посіяти паніку, видурити важливу інформацію про пересування військової техніки або коригувальний вогонь артилерії.

- «Політологам», «політтехнологам», «політеспертам» не можна сліпо довіряти. Їхня незалежність та незаангажованість під великим питанням.

- Не поширюйте інформацію про переміщення українських військ. Ви можете нашкодити тим, хто захищає вас.

- Не демонструйте місць уражень в той момент, коли це сталося – вас використають як наводчика. Іноді бути першим з показом навіть важливої події – погана ідея.

- Не подавайте інформації про скупчення людей будь-де – від вокзалів до трас [2].

Людина може не тільки потрапити в медіа аферу, але й бути співучасником її пересилаючи знайомим. З 24 лютого 2022 р. війна почалася не лише на території України, але й на медійному просторі. Нам усіляко хочуть нав'язати фейкову інформацію, від якої люди можуть спричинити миттєві не правильні рішення, наслідки, яких можуть бути вкрай різні, тому треба довіряти лише офіційним джерелам. Канали, пабліки, статті містять лише частину правдивої інформації, тому є не надійним джерелом.

Список використаних джерел

1. Наукова бібліотека Мукачівського державного університету. *Медіаграмотність: корисні матеріали* URL:<https://msu.edu.ua/library/mediahramotnist-korysni-materialy/>

2. Державна аудиторська служба України . *Медіаграмотність під час війни*. 2-4 с. URL: <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/2946>

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ

Шпілєвая Катерина Олегівна,

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)*

Науковий керівник: Петінова Оксана Борисівна,

*доктор філософських наук, професор кафедра філософії, соціології та
менеджменту соціокультурної діяльності,*

*Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського*

Медіаграмотність – це невід’ємна складова життя кожної сучасної людини. Новини, газети, журнали, реклама – те, що ми бачимо щоденно. Однак не все, що там зазначається, може бути правдивим. Медіаграмотності під час війни необхідно приділяти особливу увагу, адже в інформаційний потік може потрапити будь-що. Люди, самі того не розуміючи, часто поширюють фейки, непідтвержені факти, власні здогадки. Саме так утворюється дезінформація.

Пригніченими людьми керувати легше [4, с.1]. Цим і користуються провокатори, що утворюють і поширюють фейки. Під час війни абсолютно кожна особа налякана, стурбована, тому може повірити майже в будь-яку приголомшливу новину. З’являються думки на кшталт: «Ось я не вірив, що почнеться війна, а вона почалася. Скоріш за все, мені потрібно повірити в цю новину й розказати її усім, бо в нашому світі вже може бути що-завгодно».

Негативна фейкова інформація поширюється значно швидше, ніж звичайна. Так відбувається тому, що людей цікавлять емоції, а не «сухий» беземоційний офіціоз [4, с.2]. Наведу приклад. 1 березня 2022 року в Херсоні загинула дівчина під час ворожих обстрілів. Люди почали поширювати байки про те, що перед смертю російські військові катували її. Провокатори, скориставшись цим, підробили скріншоти листування з наче «лікарем» Херсонської лікарні, де йшлося про те, що жінкам і дівчатам заборонено виходити на вулицю, бо зафіксовано 11 випадків згвалтувань [3, с.1]. Навіть коли головний лікар сказав, що це не правда і він не має відношення до цих повідомлень, херсонці цьому не вірили, тому дуже важливо не поширювати чутки, а оперувати лише інформацією з офіційних джерел.

Негативна інформація більш мотивуюча, ніж позитивна [4, с. 3]. Це, знову ж таки, пов’язано з песимістичними настроями українців. «Сподівайся на краще і готуйся до гіршого», – те, як можна описати кожен перегляд новин у наш час. Наприклад, звільнення ЗСУ наших територій – це безумовна радість, але кожен розуміє, що ці міста й села будуть під постійними обстрілами. Новина про падіння російської ракети – це горе й смуток, але людський мозок влаштований так, що це нас мотивує, а не вводить у безвихідь. Саме тому ЗСУ розробляють нові тактики й

стратегії, аби запобігти лиха, а звичайні люди більше «донатять» на потреби нашої армії, виходять на мітинги по всьому світу з потребою «закрити» небо над Україною.

Політологи й політексперти не завжди діляться з масами достовірною інформацією [1, с.1]. Вони лише можуть бути маріонеткою у руках більш впливової особи. А насправді, це такі самі звичайні люди, як і ми, але більш обізнані у формуванні загального устрою суспільства. Їм невідома «секретна» інформація, наприклад, щодо тактики ЗСУ. Вони лише розповідають загальному свої (або ті, якими вони повинні поділитися за наказом «зверху») здогадки.

Необхідно слухати й виконувати офіційні вказівки держави. Від 24 лютого 2022 року в українців з'явилася низка нових правил. Заборона фіксувати пересування наших захисників – одне з них. І це зроблено не просто так: ворог чатує усюди й може використати це проти нас.

Медіаграмотність повинна розвиватися в Україні й після війни. Уміння відрізнити фейк від правди, оперувати лише офіційними джерелами, не поширювати чутки, не підписуватися на сумнівні телеграм-канали – те, що повинен мати й уміти кожен українець. Зараз російські хакери активно поширюють такі брехливі дані, у результаті яких гинуть люди. Наприклад, у жовтні 2022 року терористи почали «спамити» в більшість міських телеграм-каналів Запоріжжя про те, що на підконтрольну Україні територію можна виїхати з одного з виїздів. Урешті, майже всю колонну, що була там, було розстріляно російськими військовими [2, с.1]. І, на жаль, таких випадків дуже багато. І навіть після закінчення цього жаху ми повинні бути наготові, бо невідомо, що ще нам очікувати від наших «сусідів».

Список використаних джерел

1. «Медіаграмотність під час війни» – URL: <https://www.6262.com.ua/news/3394551/mediagramotnist-pid-cas-vijni-sucasni-manipulacii-ta-fejki-rosii-intervu-zi-specialistkou> (стаття);
2. «Під Запоріжжям окупанти вбили сім'ю з двома дітьми» – URL: <https://apostrophe.ua/ua/news/society/accidents/2022-11-18/pod-zaporojem-okkupanty-ubili-semyu-s-dvumya-detmi-foto/284210> (стаття);

3. «У Херсоні...» – URL: <https://www.volyn24.com/news/184782-u-hersoni-okupanty-zvaltuvaly-11-divchat> (стаття);

4. «Як захиститися від плиток?» - URL: <https://goaravetisyan.ru/uk/chto-delat-esli-vy-stali-obektom-spleten-kak-zashchititsya-ot/> (стаття-інтерв'ю).

СУТНІСТЬ КОНКУРЕНЦІЇ НА ПРИКЛАДІ СВІТОВИХ ЛІДЕРІВ APPLE ТА SAMSUNG

Юрчак Марина Олександрівна,
студентка 4-го курсу

Науковий керівник: Болгов Владислав Євгенович,
кандидат економічних наук, доцент
Донецький національний університет імені Василя Стуса

Кожного дня ринок товарів та послуг розширюється, а через це з'являється все більше конкуренції. За перше місце на ринку боротьба посилюється та цей процес заслуговує все більше уваги, щоб зайняти найбільшу частку ринку, компанії вдаються до різних методів та маніпуляцій, які слід знати кожному підприємцю.

Конкуренцію як важливий компонент розвитку на ринку товарів та послуг досліджувало багато вчених. Наприклад, Цимбал Л.І., Предко Ю.В., Швидка Т.І. Конкуренцію високотехнологічних товарів та смартфонів досліджували Губчакевич В., Дяченко О.П. та інші, але через постійний розвиток та випуск нових продуктів питання залишається відкритим.

Мета нашого дослідження полягає в дослідженні конкуренції між світовими лідерами виробництва смартфонів протягом часу їх існування, виявити переваги та недоліки кожної компанії.

На світовому ринку мобільних телефонів лідерами є Apple та Samsung. Остання почала свою успішну діяльність з побутової техніки, де зайняла чималу частку ринку, але за популярність смартфонів вона бореться з компанією Apple. Перший телефон Samsung випустили в 1991 році. Компанія доволі швидко вийшла на міжнародний ринок та успішно закріпилась на ньому. Apple почала свою діяльність ще в 1976 році, але справжній злет популярності стався у 2007

році, коли було випущено перший iPhone. Він приніс славу Apple та її засновникам. Пристрій став мегапопулярним і до цього часу вважається одним з найкращих і культових смартфонів [2].

Перший смартфон від Apple сильно змінив уявлення про сучасний телефон та здивував усіх своєю технологічністю. Перший iPhone поєднував у собі три важливі компоненти: сучасний дизайн телефону, широкий екран та безперервний доступ до Інтернету та електронної пошти. Серед найбільший нововведень компанія використала клавіатуру на екрані, датчик освітлення, зручність в управлінні телефоном та високоякісну (на той момент) камеру. Вже через 3 роки Samsung випустили свій смартфон. Компанія опиралась на потужного конкурента в цій сфері та намагалась створити продукт, який би здивував ще більше. Таким чином, було створено смартфон з чотирьох дюймовим дисплеєм, дійсно тонким корпусом, камерою із 5 Мп та можливістю зйомки відео. Але, через декілька місяців після виходу цього смартфона на ринку з'явився iPhone 4, який в 2020 році було визнано найкращим смартфоном 10-ти річчя.

Вже через рік компанії створили свої нові продукти, які також конкурували на ринку пліч-о-пліч. iPhone 5 подолав проблеми попередньої моделі та мав змінену антену, яка покращила подачу сигналу. Серцем пристрою став процесор серії A5, а камера вже мала 8 Мп. Samsung випустили флагман Galaxy S II, який мав кращі за конкурентів технічні характеристики, а саме: великий екран та 4G LTE.

Далі конкуренція відбувалась між такими моделями компаній: iPhone 5 та Galaxy S3, Galaxy S4 та iPhone 5S, Galaxy S5 та iPhone 6, iPhone 6S та Galaxy S6, iPhone 7/7Plus та Galaxy S7/S7 Edge, iPhone XS та Galaxy S9, Samsung Galaxy S10 та iPhone 11, Galaxy Note 20 та iPhone 12 [1]. Тобто, конкуренція технологічності та новизни смартфонів цих двох компаній продовжується протягом усього часу. Одними з останніх протистоянь смартфонів стали iPhone 13 та Samsung Galaxy S21. Переваги та недоліки цих двох моделей розглянуто в таблиці 1.

З Таблиці 1 видно, що більше недоліків має Samsung Galaxy S21, тому найпопулярнішим смартфоном став iPhone 13. Але конкурувати на ринку стає все

складніше, оскільки технологічність телефонів дуже сильно зросла. Через це, користувачі нових моделей iPhone скаржаться на відсутність значущих змін, які відбувались в попередніх моделях. Проте, успішна реалізація еко-системи Apple та надійна операційна система iOS, яка значно краща за Android виділяється серед інших флагманів та захоплює увагу користувачів.

Таблиця 1 – Порівняння смартфонів iPhone 13 та Samsung Galaxy S21

	iPhone 13	Samsung Galaxy S21
Переваги	втривала батарея; швидкість; камера з кінематографічним режимом; дизайн; функція MagSafe.	Високоякісна камера; підтримка 5G; екран 120 Гц; 128 Гб у базовій моделі; компактний розмір.
Недоліки	середньої якості фронтальна камера; відсутність сканера відбитку пальця.	слабка батарея; немає слота для microSD; пластикові задня кришка.

Отже, протягом спільного існування компаній Apple та Samsung, їх конкуренція змушувала розвиватись ринок смартфонів та удосконалювати кожен продукт новими технологічними характеристиками, сучасним дизайном та зручністю використання. Основними критеріями за допомогою яких відбувалась конкуренція, можна виділити вигляд смартфона, операційна система, якість камери та потужність батареї.

Список використаних джерел

1. Володимир Губчакевич. iPhone vs Samsung: смартфони від якої компанії кращі? ICOOLA: веб-сайт. URL: <https://icoola.ua/blog/iphone-vs-samsung/>
2. З чого починали виробники смартфонів. Всі запчастини: веб-сайт all-spares.ua. URL: <https://all-spares.ua/uk/articles-and-video/smartphone-manufacturers-how-it-all-began/>
3. Дяченко О. П. Вплив інформаційних технологій на розвиток електронної комерції в світі. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2021. Т. 6, № 4. С. 92–104.